

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

szertartásosság és időadálytal: BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 21. SZÁM. (L.Falu" Magyar Gazda és Földművelésügyi Minisztérium) Telefon: 11-35-62. Postafeliratkezelési száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4 fillérre 2, negyedévre 1 P. Kulföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 15. szám.

Április hó 13.

SZERB ÉS GÖRÖG TERÜLETEN NYOMULNAK ELŐRE A NÉMET CSAPATOK

Gyorsan halad a végső győzelem felé a németek balkáni villámháborúja

Légelhárítóink lelőtték a magyar városok ellen támadó jugoszláv repülőgépeket

Hetek óta feszült figyelemmel tekintett az egész világ a Balkán felé. Sikerül-e Németországnak érvényesíteni azt az elgondolását, hogy Délkelet-Európától és a Balkántól távolítsa a háborút, vagy sem? — ez volt a kérdés, amely a világsajtó lapjainak hasábjain éppen úgy, mint az emberek beszélgetéseiben is a legszívesebben került fel. Két héttel ezelőtt, — március 27-én — amikor Jugoszláviában az ifjú Péter király trónra léptették, már alkalmilag volt remény arra, hogy sikerül megmenteni a békét, Jugoszláviának mégis sikerül — a háború hatalmi egyenmérlegét történt csalákosztás melletti további kitartással lesegező kormányintézkedések segítségével — tíz napig elhuznia a nyílt színtálat. Végre is azonban betett a német túrelm pohára és

április 6-án reggel 5 óra 20 perckor megindult a német hadigépezet a bolgár, illetve román határ felől Görögország és Jugoszlávia felé.

A hadműveleteket a Belgrád elleni, átváltó arányú légitámadást nyitotta meg és Hitler vezér és kancellár rádión is ismertette hadparancsait feljuttatva a világnak. Ebben a hadparancsában a Németbirodalom vezére részletesen ismertette a balkáni helyzet kialakulásának előzményeit, rámutatva azokra a mesterségesekre, amelyek mögött az angolok állnak és amelyeknek célja, hogy a Balkánt, mint Németország elleni túlértékelt európai békéllandó veszélyeztetésére a szomszédok állítsák. Rámutat a német nyilatkozat arra, is hogy Jugoszlávia a háromhatalmi egyezményhez történő önkéntes csatlakozásának utólagos megtagadásával súlyosan vétett saját érdeke ellen, mert ha a szerződés mellett kitart, a győztes Németországtól Európa és a Balkán utátrétegezését során megkapta volna Szalonikit.

A közelszomszédában fellángolt háborus veszedelmre való tekintettel a magyar királyi honvédelmi miniszter, — mint azt lapunk más helyén megírjuk — elrendelte a honi légvédelmet.

Az intézkedés indokolt voltát sajná-

latos módon igazolták azok a megismertető és teljességgel indokolatlan légitámadások, amelyek a jugoszláv légierők intéstek a magyar városok egész sora ellen. Így:

április 7-én bombákat dobtak Szeged, Pécs, Villány, Siklós, Szentgotthárd és Körömd területére.

A magyar légelhárítás és légvédelem ezuttal is kitért magáért:

Szeged felett hat ellenséges repülőgépet lőttek le, Villány-nál egyet, Siklósnál egy gép lezuhant, Pécs felett két jugoszláv gépet löttünk le.

A magyar kormány — mivel a telefont és táviróforgalmat teljesen megszakított Jugoszláviával — rádión utasította jugoszláviai ügyvivőit, hogy

a magyar kormány legerélyesebb tiltakozását fejezze ki.

A légitámadási kísérletek azonban ennek ellenére tovább megismétlődtek, légelhárító őrök tevékenységének hála azonban addig az időpontra, amelyben ezeket a sorokat írjuk, nem érkezett olyan jelentés, amely szerint a légiiridők során jelzett ellenséges gépek bombákkal kátokat okozhattak volna. A tengelyhatatlan sajtója a legmelegebb elismerés hangján emlékezik meg a magyar légelhárítás bátoros teljesítményéről.

A magyar-jugoszláv viszony kialakulását kétségkívül kedvezőtlenül befolyásolja az a tény is, hogy

jugoszláv határvédelmi két helyen megkísérelték a magyar határ átépését. A kísérletezőket azonban határőrseinknek nyom-ban visszazűrték.

Ezalatt a német csapatok folytatták a vasárnap hajnalban megkezdett hadműveleteket, még pedig olyan sikerrel és ütemben, hogy a hadjárat megkezdése után alig négy nappal, április 8-án estig több fontos szerb és görög várost foglaltak el. Így

bevonultak többek között Marburgba, Nisbe, Úszkubbe és Jugoszláviát mintegy kettészelve, az albán határ közelébe értek. Traciában hatalmas görög csapatok adták meg magukat és a németek elfoglalták Szalonikit is.

Eddig hat szerb tábornok és mintegy 20.000 katoná estét német fogságba. Péter szerb király udvara menekülésre készül, egyelőre csak azt nem határozták el, hogy Angliába, Törökországba vagy Amerikába tegye-e át székhelyét az alig két héttel ezelőtt trónra ültetett ifjú szerb király-udvarral együtt...

Természetes, hogy az érdeklődés homlokterében a balkáni helyzet áll. Nagy jelentősége van azonban az afrikai hadszíntérnek is. A balkáni sikerek és csapatmozgások ellenére is ezen a fronton áttört sikereket ért el a német-olasz hadsereg. Így bevettek Agadabát, Benghazi és időközben Libiában az angolokat, akik az a világszajtókat magukat, hogy Adzjabábt, Abessziniá fővárosát, amelyet az olaszok kiürítettek, „elfoglaltak”...

A diplomáciai frontról kevés ezen a héten a jelenteni való. Matukoba, a japán külügyminiszter Romából Berlinbe utazott, itt újabb tanácskozott a Fűrherrel, majd Moszkvába ment, itteni tartózkodását pedig meghozzászabította husvétig.

Anglia, amely egyetlen komoly diplomáciai sikert sem ért el az utóbbi években, diplomáciai lépésre szánta magát — Magyarország szemből; megszakította Magyarországgal a diplomáciai kapcsolatot...

Nem minden érdekesség nélkül való az a diplomáciai esemény sem, hogy közvetlenül a németek jugoszláviát elfoglalásának megkezdése előtt, hozták nyilvánosságra, hogy Jugoszlávia és a Szovjet között „megnemátadási szerződés” jött létre. Sovány világ Jugoszláviának, hogy a Szovjet nem fogja megtámadni...

HUSVÉTVÁRÁS

Még hideg hő szikrázik a magas hegyek ormán, de a völgyekben már zöldel a rét és virágokat csókol a nap sugar; még kissé borzongató a szél, de már tavasz illatok hordoz magával; madárkák vig dalá hirdeti, hogy itt a Tavasz és hatalmas bazilikák, dombok és katedrálisok sokmázsás harangjai, pelyin meszeltfalú templomcsúcsok, kápolnák csengőcsékl egyformán hirdetik a városok lövegeiben és szerte a nagy világban, hegyen-völgyön át: Fel támadott Krisztus e napon... A Természet méltó alkotójához: megújodik önmagában és legszebb színeivel, legedesebb illataival, legbensőségesebb hangjaival hódol Annak, Aki bebizonyította, hogy nem halhat meg az Igazság, ha keresztrefeszítik, dárdat döfnek át rajta és kösjárja sokmázsás szírtet hengergetnek is... Mert így: Fel támadott e napon Krisztus...

Feltámadott — és mégis: Kizel kétezer éve fogadta be s ismerie meg ugyan az igazságot az Ember; kizel kétezer esztendőnek annak, hogy tudja és hogy hirdeti évről-évre — s z a v a k k a l — hogy a nagy Áldozat megtörtént, de él Krisztus, mert elhagyta a kö-

sirt, amelybe zárták... Ezt zűgik a haragok és hirdetik az emberek, de immár közel kétezer éve évről-évre a szélid haragok búgását, a madarak öröndöl dalát, a szőlőszámk dühitos hangját az emberek létét vivott harcának jajzaja hasárga tul. Kétezer éve épít, erősít az Ember a szíven, amelybe mint sirba zárta be az igazságot — az elgőltet, a góg, a „szempontok”, az indulatok szikládnál tömörebb, acélpántnál szilárdabb és ölmönnel nehezebb zárlapját...

Feltámadott Krisztus e napon, — de szinte úgy látszik, csak a Természetnek, a virágoknak, a réteknek, a madaraknak, a játékos napugárnak; — a keresztet koronája, a büszke és bölcs ember szőlőszámk zeng, imádkat mormol, de még mindig csak a nagypéncknél, a „Feszítet meg!”-nél tart cselekedésében, mindennapi életében...

Krisztus kösjáról legördült a sziklázor. Vajjon mikor jó el az igazi Husvét, amelyen az ember-méltók szívérel is lepatannak a sulyos zarak és feltámadhat benne, ninnik is Krisztus, akit még mindig, nap, mint nap, — szavakkal imádvá — keresztrefeszítünk...

BARTOSS KÁROLY

Bárdossy László elnöklésével újraalakult a kormány

A Kormányzó Ur Öfóméltósága Teleki Pál gróf halála után több politikust fogadott, tárgyalta a lemondott kormány több tagjával, majd — a rendkívül időre való tekintettel, az elhunyt miniszterelnök eltemetése előtt — kinevezte az új kormányt. A Kormányzó Ur Öfóméltósága Bárdossy László m. kir. titkos tanácsost bízta meg az új kormány megalkotásával. A kijelölt miniszterelnök nyomban megalakította kormányát, a névsort a Főméltóságu

Urnak bemutatta. Az új kormány tagjai — kivétel nélkül a Telekikormány miniszterei — a következők:

Miniszterelnök és külügyminiszter: **BÁRDOSSY LÁSZLÓ**. Belügyminiszter: **KIRGESSZTES - FISCHER FERENC**. Honvédelmi miniszter: **VIÉZ BARTHA KÁROLY**. Vallás- és közoktatásügyi miniszter: **HÓMAN BALINT**. Igazságügyminiszter: **RADOCSSY LÁSZLÓ**. Pénzügyminiszter **REMÉNYI-SCHNELLER LAJOS**. Kereskedelmi és közle-

zési, valamint iparügyi miniszter: **VARGA JÓZSEF**. Földművelésügyi miniszter: **BÁNFY DÁNIEL** báró. Tárcanélküli köztisztviselő miniszter: **LAKY DEZSŐ**.

Az új kormány tagjai április 4-én délelőtt tették be az esküt a Kormányzó Ur Öfóméltósága kezébe. Az esküteljét után Magyarország kormányzója előbb a miniszterelnököt, majd a kormány tagjait egyenként kihallgatáson fogadta.

matőr László dr., a Hangya Szövetkezeti Központ alelnöke. *Láckover Béla*, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatója, *Kunecz Ödön* dr., a Szövetkezetek Szövetsége ügyvezető-alelnöke és *Kovács János*, az Országos Központi Hitelviszokozat vez. vezérigazgatója. A bolgár miniszter a magyar szövetkezeti élet vezetőivel meghívogezőest folytatott a két nemzet közösen érdeklő és szövetkezeti vonatkozású kérdésekről.

Kucsev bolgár miniszter április 4-én látogatást tett *Kallay* Miklósnál, az Országos Öntözésügyi Hivatal vezetőjénél, majd szülvény búcsút véve *Bánffy* Dániel földművelésügyi minisztertől, Bécsbe utazott.

Teleki Pál halála

az áldozatos életre tanítja a nemzetet

A képviselőház és felsőház gyűlésére

Mélyeségs gyászal és mégründéssel búcsuzott április 8-án a magyar törvényhozás mindkét háza **Teleki Pál** gróf miniszterelnökét.

A képviselőház 11 órakor kezdődő ülésén **Tasándi Nagy András**, a Ház elnöke mondomta a gyászbeszédet, amelyben méltatta **Teleki Pálnak** tudományos és a magyar revíziós politika szolgálatába állított munkásságát, a béke előkészítésére irányuló fáradozásait és az ország megnagyobboldása körüli érdemét. Hangsúlyozta, hogy példamutatóan mindenkit arra figyelmeztet, hogy

a nemzet csak akkor maradhathú önmagához, csak akkor lehet a nagyvilág által is megbecsült szabad nemzet, ha minden fia teljes erőfeszítéssel vesz részt a munkában és harcban

Ész nemzetéért, ha kell, vállalni a legnagyobb áldozatot is.

— Legyen áldott emléke;

— Iránysorsra az áldozatos életre tanítja nemzetét

— fejezte be beszédét a Ház elnöke. Az elhunyt miniszterelnök emlékét

a képviselőház jegyzőkönyvében örökítette meg, majd az ülést elnapolták.

A felsőház ülése 12 órakor kezdődött. A kormány tagjai, **Bárdossy László** miniszterelnök vezetésével a törvényhozás eme házában ülésén is teljes számban megjelentek.

A gyászbeszédet **Széchenyi Bertalan** gróf elnök mondomta. **Teleki Pál** egyéniségének jellemzésére rámutatott arra, hogy

az elhunyt elősorban és mindenekfelett magyar volt;

fojtádnak minden értékes tulajdonságával. Méltatta ezután **Teleki Pált**, a tudóst és az államfért, majd ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Tragikus halála mindannyiunk felé komoly figyelmeztetés és reánk neheződő súlyos időkben kötelességen fokozott teljesítésére.

Áldott emlékét az országgyűlés felsőháza is, miként az egész nemzet, szívvel zárja.

Teleki Pál gróf emlékét a felsőház is jegyzőkönyvében örökítette meg.

dár dr., az Országos Földhitelintézet vezérigazgatója, *Somssich Gyula* dr. gróf, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete alelnök-vezérigazgatója, *Dó-*

Bárdossy László miniszterelnök átvette a MÉP vezetését

A Magyar Élet Pártja április 8-án tartott értekezletet, amelyen a kormány valamennyi tagja megjelent, **viéZ Lukács Béla** országos elnök üdvözölte a miniszterelnököt és a kormány tagjait, hangsúlyozva, hogy a párt szikszálkardján áll a kormány megérett. Bejelentette ezután az elnök, hogy a párt szabályai szerint a múltkoriki miniszterelnök a párt vezére is, a Magyar Élet Pártja tehát **Bárdossy László** miniszterelnököt mint vezetőt abban a támogatásban kívánja részesíteni, amelyre politikájában szikszálk van.

Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter emelkedett ezután szószára. Beszédében legelőször a körvételrel emlekedett meg nagy elődjéről, **Teleki Pál** grófról, hangsúlyozta, hogy a súlyos belső háborúban vitt állam kormányzó parancsnok-elegét véve, feladatát csak akkor tudja megoldani, ha számíthat munkatársai, a párt támogatására. Be-

jelentette a miniszterelnök, hogy az ünnepek után gróf kormányra éien a Házban bemutatkozik és programot ad, amelyet összefoglalhat annak a lezsegezésében, hogy

politikája minden tekintetben a nagy halott, **Teleki Pál** gróf szellemi örökségének végrehajtása lesz.

A miniszterelnök nagy lelkesedéssel fogadott beszédre **Krudy Ferenc** választott a párt nevében, köszönetet mondva a miniszterelnöknek és biztosította őt a párt ragaszkodásáról és hűségéről. Hangsúlyozta, hogy a párt tisztában van a mai súlyos időkhöz való váro feladatokkal, azokat készséggel vállalja s hűen, kitartással, becsülettel, tisztességgel kívánja teljesíteni.

A párt tagjai nagy lelkesedéssel, helyesléssel és tisztséggel fogadták **Krudy Ferenc** beszédét.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége gyűlése

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége igazgatónása gróf **Teleki Pál** miniszterelnökönk tragikus elhalálása alkalmából gyűlést tartott, amelyen a Szövetség kötelezően tartozó összes szövetkezeti központok és egyéb országos szövetkezeti intézmények vezetői résztvettek. Az ülésen **Schandl Károly** dr., a Szövetség elnöke emlekedett meg arról a súlyos és pótolhatatlan veszteségről, amely gróf **Teleki Pál** halálával a nemzet és a magyar szövetkezeti tábor is érte.

— **Széchenyi** tanítványa és követője volt egész életében — mondomta **Schandl Károly** dr. — s drámaj halálában is **Széchenyi** utjára: sodorta a végezt. Mi a szövetkezetizmus képviselője, akik hiszünk valljuk magunkat **Széchenyi** követőinek, hitünk teljes bizalmával fohászkodunk az igazság Gondviseléséhez, hogy **Széchenyi** boldog Magyarországbán **Teleki Pál** gróf nevét is áldóan emlegesse a hála utókör.

Az idén 23 milliót fordít a kormány beközlőntak építésére

Az 1938-ban megszavazott egynélházas beruházási hitelből a kormány tudvalevően 30 millió pengőt irányzott elő utpítésre. Ezt az összegyet elő év alatt 6—6 millió részletekben a törvényhatóságok utpítésére támogatására kívánta felhasználni.

1938-ban — a trianoni területen — 1277 olyan falu, tanyaokzpont volt, amelynek beközlőnta lett volna szikszálk. Megépítendő utak hossza 2130 km teti ki. Az utnékülki közszégek, tanyaokzpontok azóta, illetve az építendő utak hossza azóta a Felvidék visszacsatolása folytán 213 községgel, illetve 710 km utszükkellettel; Kárpátalja visszatérésre folytán 70 faluval, illetve 160 km uttal; a keleti és erdélyi országrészek hazatérése után pedig további 440 lakott helyvel, illetve 1620 km megépítendő utal növekedett. A bekapszolando lakottságok száma tehát 2000-re, a megépítendő utak hossza pedig 6680 km-re emelkedett.

Ebből 1939-ben és 1940-ben összesen 420 község beközlőnta épült meg 1105 km hosszúságban. Az idén 365 község jut 875 km-nyi uttal. Ezeknek a munkálatoknak a költségeihez az állam 15, a törvényhatóságok 8 millió pengővel járulnak hozzá, az állam beruházás összegze tehát 23 millió pengőre emelkedik. Ilyenformán azonban három év alatt, a folyó év végéig 27 millió pengőt már felhasználta a kormány az 1943-ig 30 millióban előirányzott beruházás összeghez; hiszen például az idén is hat lelyt 15 millió pengő kerül felhasználásra.

1941 végéig tehát már 785 község-

nek 1980 km utja épül meg, amivel a beközlőnta községek 89 százaléka jut utalhoz, és megpúli az utpítési programba felvett és megépítendő utak 36 százaléka.

1942. év elején beközlőntelennül maradt még 1215 község és 3620 km-nyi utal lesz építendő. Ezt a munkát a még rendelkezésre álló 3 millió pengőből nem lehetne elvégezni, de az ötvenes terülvál hatrálvó 2 év sem lenne szikszálk elég. Ezért a kormány új beközlőnta utpítési programot állított össze, amely azt a nagyfontosságú kérdést a lehető legrövidebb idő alatt meg fogja oldani.

ÜZENETEK:

Árnyék Jánosné, Tiszánána: A reklámát összegekre vonatkozóan az alábbi közlést kaptuk az OKH-tól: „A feltüntetett lemondásokat a Deutsche Bank eszközölte a Magyar Bel-és Külforgalmi Rt. által a feladók részére szállított élelmiszerek hátrálvósz vételára fejében, a feladók irásbeli beleegyezése alapján.” A levont összeggek a következők: **Árnyék Jánosné** 29 RM, **Zobolyák Józsefné** 20 RM, **Cseh Ambrusné** 20 RM, **Csomas Mária** 15 RM, **Szabó Gábor** 20 RM, **Molnár Albert** 15 RM, **Kasza Menyhért** 10 RM, **Balák Bélától** 20 RM. **Árnyék Jánosné** márkakülönböztet, vagy 1480 pengőt az OKH közben kiadott: **Pénze** az OKH-hoz nem kezelt meg; reklamációjával forduljon az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához.

A használt olaj érték!
Az Iparügyi Minisztérium 49.000/1940 számú rendelete alapján regeneráltassa, vagy adja el az
„OLEA” Olajtisztító Ipari Kft.
Budapest, IX., Soroksári-út 45. Telefon: 137—681.

Eltemették az ország nagy halottját, Telesi Pál gróf miniszterelnököt

Bárdossy László külügyminiszter alakította meg az új kormányt

Mélysgyes megrendüléssel, könnyes szemekkel állta körül a lesújt, gyászborulást nemzet tragikus körülmények között elhunyt nagy fia, néhai miniszterelnök, Telesi Pál gróf ravatalt. Azon a súlyos egyéni tragédián keresztül, amely az ország első, legfontosabb és leg több felelősséggel járó tisztéget betöltő férfija kezébe adta a halálhöz fegyvert, a nemzet minden, a hazát igazán szerető tagja megérezte a nagy családot, a haza tragédiáját. Ezekben az egységet, összefogást követelő súlyos és rendkívüli időkben a magyar társadalom nem tudta meggyőzni a sorsáért súlyos felelősséget érző miniszterelnököt arról, hogy a nehéz, megpróbáltatásos időkön méltó felgyelmzettséget, egységet tud teremteni. Telesi Pál gróf úgy érezte, hogy ennek az egységnek és felgyelmzettségnek a hiányában nem vállalhatja a felelősséget a nemzet jövő sorsáért. Ennek a felismerésnek és a nyomában jövő önmegbecsülésnek, a fokozódó bizonytalanságerőteljesnek lett a következménye, hogy a mélyesen vallásos, világhírű tudós, az átlagosnál nagyobb felelősséggel gondolkodó, és cselekvő Telesi Pál gróf öngyilkosságot követett el.

A kötelességtudat és felelősségtudat nagy halottjától gyászoló lélek bucsuzott el a nemzet, amely csak úgy fogja kibevethetni a legválszóbb fázis egyikének elvését, ha Telesi Pál gróf életművének, vírádóinak a tanulságot levonja és megvalósítja az élete utolsó pillanataig hangzott tanítását: „A nemzet csak összefogással, fegyelmzettséggel, fokozottabb felelősségtudattal erősítheti meg magát a jelen és jövő feladatainak ellátásához.”

Nagyból egység, több felelősségtudat, keményebb felgyelmzettség azok a fegyverek, amelyekkel ma fel kell verteztünk magunkat. Ha ezt elmulasztjuk, akkor az ezerszázados mult reneteg hős halottja és legújabbkori vértanúja, Telesi Pál gróf „háiba ontta vért és anyni hübel hiába szakadt meg a honért”...

A hivatalos orvosi jelentés az öngyilkosságról

Április 3-án, a reggeli órákban kezdődött elorjén a megdöbbentő hírvé a fővárosban. Negyedikről a MTI hivatalos jelentést adott ki arról, hogy a miniszterelnök tragikus hírteséssel elhunyt.

A délutáni órákban kerültek nyilvánosságra a gyászos esemény részletei. Ezek szerint a miniszterelnök, aki április 2-án fontos tanácskozáson részt vett és résztvett a szerkesztésiek legkijákorlatán, majd meg is gyönt. Késő este, lefekvés előtt azt az utasítást adta inasának, hogy reggel a szokott időben keltesse fel és készítsen egy csokorhajlatot a székelyháza, mert részt akar venni a záró legkijákorlaton és közös szentáldozáson is. Reggel szután az inas megdöbbenve holtan találta a miniszterelnököt ágyában. A tragikus eseményről a kiadott hivatalos orvosi jelentés az alábbiakban számolt be.

Ahírozták megállapították, hogy Telesi Pál gróf miniszterelnök úr folyó hó 3-án a korai hajnali órákban öngyilkosságot követett el.

hosszúat követett el. A holttestet megvizsgálván, kifutó, hogy jobboldalt a nyakon a jobbkezt mutatóujjával érintkezve nem egy nagypusú Browning-fegyver fekszik. Az ág párnája telve van véráldékkal, amely holttestet lecsurogtat. Jobboldalt a balentéktájékon a hajás fejőr szétlen találok a behatolási nyilat, amelyet megpökölt és összeszedve fel bír kírít. A nyílhasán az ronsólt agyvelőreszék irtútt ki. A kimeneti nyílhas a bal halántéktájonstól tájékon látható körülbelül kétpengőnyire fátónzó színtén véráldékkal és agyrészekkel felt. A fel tájéktákon megfelelőleg a falon filémnyi nyílhas látható, amelynek a környéke a falon tpadó agyrészelékkal borított. A holttest vizsgálatát azt mátkban követhették be. Az öngyilkosság ténye minden kétségkizárólag megállapított nyert.

Budapest, 1941 április hó 3.

BAKAY Lajos dr. sk. egyetemi nyilvános rendes tanár.

LEVITZKY Károly dr. magy. kir. rendőrfőorvos.

Az elárvult Telesi-kormány lemondása

A miniszterelnök halottaságánál, amint az előző számunkban megírtuk, hosszabb látogatást tett a mélyen megrendült, a megdöbbentő hírvé képviselőházt bizonylatlan időre elnapolták, majd Keresztes-Fischer Ferenc belligyminiszternek, mint a kormány rangidős tagjának emlékeztélésül az elárvult kormány tagjai. A minisztertanács határozata alapján

Keresztes-Fischer Ferenc belligyminiszter bejelentette a Kormányzó Úr Öfémeltőségének a kormány lemondását.

A Kormányzó Úr a miniszterelnöki teendőket ideiglenes ellátásával a belligyminisztert bizta meg, a többi miniszter pedig felkérte az ügyek vitelésére.

A gyász és részvét

Telesi Pál gróf tragikus halála nemcsak országérezte, hanem egész Európában mélysgyes részvételt keltesett. A haláléset után a családok kivál megrendülőhangú gyászjelentést adott ki a magyar királyi kormány és a Magyar Élet Pártja is; a fontosabb intézmények, testületek és a törvényhatóságok gyászúleseken fejezték ki gyászukat, méltatva az országgyárapító miniszterelnök halhatatlan érdemét. A Feln-Gyászösszeírás a falusi lakosság nevében megindulhangú részvétlátórat intéztek az elhunyt övegyéhez.

A Foméltségű Úr rendkívüli me-

lehangú részvétlátóratot intéztek az elhunyt miniszterelnök súlyosan beteg övegyéhez és a családhoz, valamint a kormányhoz egymásután érkeztek be az államfők és államférfiak részvétlátóratok.

A külföldi sajtó, különösen a német és olasz lapok hasdős cikkekben foglalkoznak Telesi Pál gróf életművének, a trianoni békekötöttem általi küzdelem részleteinek ismeretével és meleg együttérzés hangján irnak arról a csapadóról és súlyos vesztéséről, amely Magyarországot nagy fia elhunytával érte,

Telesi Pál gróf holttestét a miniszterelnök palotából ideiglenesen a Kerepesi-úti temető halottszámba vitték, ahonnan április 6-án átszállították a parlament kupolacsarnokába. A temetés időpontját a Kormányzó Úr április 7-ében határozta meg. Az elhunyt lekiúdvért a gyászintenzitestelet — a nagyhét miatt a temetés előtt — április 6-én tartották a budavári Koronázó fő-

templomban. A gyászmisét Witz Béla pápai kamarás mondotta.

A gyászintenzitesteleten résztvett a Foméltségű Úrral és a kormánytagjakkal az élen a magyar közélet és politikai világ valamennyi előkelősége, valamint a diplomáciai kar számos tagja. A templom előtti téren sok ezerfőnyi gyászoló közönség jelent meg.

Telesi Pál gróf a ravaton

Virágyvasárvnapján délelőtt szállították át Telesi Pál gróf kopsorját a parlament kupolacsarnokába és a kormányfők, Bárdossy László miniszterelnök vezetésével egybegyűlt tagjai jelenlétében itt helyezték át a virágerdő közepén felállított ravatlatra. Délen megnyitották a kupolacsarnokot a közönség számára; tízezerk nyulnak el könnyes szemekkel a ravatalt előtt, amely előtt ott voltak Hitler vezér és kancellár, Mussolini,

Boris bolgár cár, a japán császár, külföldi hatalmak államférfiainak, a kormányfők, az országgyűlésnek és miniszteriumoknak kopszorú. Az elhunyt miniszterelnök kedves cserébezi hatalmas árvalányhajas kopszorúval fejezték ki kegyeletüket. „Feln” Magyar Gazda és Földműves Szövetség kopszorúját Mayer János cinök és Krády Ferenc ügyvezetőelnök helyezték el a ravaton

A TEMETÉS

Április hetedikén délelőtt tíz órakor kezdődött a temetési szertartás, amelyet a kormányzó Horthy Miklós Kormányzó Úr megkezdése után a magyar közélet előkelősége elfoglalták helyüket a ravatalt körül, majd a gyászszertartás után Bárdossy László miniszterelnök bucsuzott a nemzet nagy halottjától.

Megszó, szívemarkoló beszédében méltatta az ősi gróf száradból származó Telesi Pál gróf életművét. Minden magyar ember a szívébe kellene, hogy véesse, az elhunyt miniszterelnök életét:

„Úgy élni, hogy soha semmit se kívánjunk a magunk számára és ne akarjunk mást, csak dolgozni, csak áldoztat hozni azért a legmagasabb közönségért, amelynek nemzet a neve.”

Megemlékezett a miniszterelnök Telesi Pál tudományos munkásságáról, amelyet ugyancsak az életében említett közönség, a nemzet szolgálatáért állította a kétkötöttem el-elteni harcaról szót ezután, amely Trianonról a beldereit igazságszótára vezetett.

Megemlékezett arról, amiről életében soha Telesi Pál egy szót sem szólt, hogy tudnivaló

a beldereit döntés után Telesi Pál gróf ősi családi kastélyát és birtokának azt a megmaradt részét, amit az idegen hatalom nem osztogattott szét, odaajándékozta nemzetének.

Beszélt ezután a miniszterelnök Telesi Pálról, „a nemzet nagy tanítómesteréről”, aki mindig azt hangzolta, hogy a nemzeti akarat megvalósítását nem pártpolitikai érdek után, hanem egy egységes nemzeti szervezet eldélvélésével kell: biztositani. A kicsinyes elmentéket, felülemelkedve, erős egységbe kívánja egybevetetni a népet.

A szívemarkoló beszédt a miniszterelnök ezekkel a szavakkal fejezte be:

Ne zavarruk álmat, amely felett nem rendez áldása, halála és szerete lebeg. A porhüvelyből szabadabb vált lélek talán ott száll most a szeretett föld kedves tájain, a szarmari lankákon, a szegedi kis tanyáknál, a hívés lehelteti csiki erdőben, Háromszék virágos rétején. S ha ide gonol, bizonyosan azt üzenni nekünk vídám kereszék kiáltással: „Jó munkát!” S mi azt feleljük rá: Mindhalálíg!

Szrébnagás közben megindul a gyászmenet

A gyászszertartás és bucsubeszéd elhazasása után, megalkult a gyászmenet. Könyveszemű emberek, gyász-karszalagok cserékeszék sorfala között, tizenegy rosadásig megrokk kopszorúkosai után, halad a nyolcasfogatú gyászúkosai a kopsorúval, majd a családtagok következnek. A családtagok után Horthy Miklós Kormányzó Úr halad, majd a diplomáciai testület a kormány tagjai, Szévidi Jusztinián hercegprímás a miniszteriumok, a testületek és intézmények képviselői vonulnak. A Feln-Gyászösszeírás Mayer János cinök és Krády Ferenc ügyvezetőelnök képviselték a temetésben.

A gyászmenet megalkulása és elindulása utáni pillanatan felvijógot a legvérszélű jelző szrébnagás. A riadó azonban nem okozott ószégtámléletet; a gyászmenet tovább haladt és a közönség felgyelmzetten helyt maradt az alig néhányperces riadó alatt.

A temetésben, a kopsorónak a sirba való lebecsájítása előtt, székelyruhás

erdélyi főiskolai hallgatók nemzeti színű szalagot átkötött csomagon erdélyi földet dobtek a sirba úgy, hogy a nagy halott székébe hazája, Erdély földjében pihen...

BÁRDOSY MINISZTERELNÖK MEGBESZÉLÉSE A POLITIKAI ÉLET VEZETŐIVEL

A közeli husvétüi ünnepekre való tekintettel a kormány bemutatkozására az országgyűlés két házában előreláthatólag csak husvétü után kerülhet sor. Bárdossy László miniszterelnök ezért szükségét érve annak, hogy a magyar politikai élet vezeteti egységével már most közzel kapcsolatban lépjen, április 6-án délelőtt fél 12 órára megbeszélére hívta meg a két ház elnökét, a felsőház több vezetőserepet betöltő tagjait és a képviselőházi politikai pártok vezetőit.

A Hangya multévi forgalma meghaladja a negyedmilliórdot

A gazdasági feladatok egész sorának megoldását a Hangyától várja a milliós szövetkezeti tábor

A Hangya Szövetkezeti Központ 42. évi közgyűlésén visszautasították a szövetkezet-ellenes támadókat

A magyar gazdasági életnek év-ről-évre jelentősebb tényezője, a falusi kisemberek egyenként csekélyke erejét hatalmas szervezete összefogó *Hangya Szövetkezeti Központ* április 3-án tartotta XLIII. évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen ismertett adatok két tény bizonyítanak örvendően: az egyik, hogy a *fa* népének gazdasági érdekeit meglepő erővel, együttérzéssel, magyar sorsközösség-tudattal szereti meg és szolgálja a szövetkezeti mozgalom áldozatoslelkű vezetékara, a másik, hogy a *fürdő* nélkülán felvilágosító és szervező szövetkezeti munka nyomán a falvak, társadalmak egyre szélesebb rétegei ismerik fel a szövetkezeti értékesítést, beszerzést —

egyszóval a szövetkezés — előnyeit és csatlakozni a sokmillió szövetkezeti táborkhoz.

A elnök údvózo szavai után *Wimscher Frigyes dr.* alelnök-vezérigazgató terjesztette elő az igazgató-ság jelentését az 1940. üzletéről. A jelentés mindenképpen Észak-Erdély és a keletmagyarországi vármegyei visszacsatolások jelentőségét méltatja és meglepő számvál emlékeztet meg az otáni szövetkezetek nemzetmentő munkájáról. A világgazdasági helyzetnek és Magyarország gazdasági helyzetének, valamint a külföldi szövetkezetek tevékenységének ismertetése után, a magyar szövetkezeti mozgalom idecsúszó kérdésével foglalkozik, különösen kiemelve a szövetkezetek társadalomnevelő hivatását.

vásárlási visszatérítés összege az előző évi P 643.697.88-rol P 834.964.16-ra.

a különböző adományok pedig 386 227.84 P-rol 923.840.22 P-re emelkedett. A közgyűlés az igazgató-ság javaslata értelmében úgy határozott, hogy a feleslegből az üzletrészek 5 százalékos osztalékára 574.926.15 P és tartalékalapra 300.000.— P fordítottassék.

Miért tódul városba a falu?

Írta: PLOSZ ISTVÁN kisgazda, országgyűlési képviselő

(Negyedik, befejező köztétel.)

A falu népének a városba törlését megakadályozandó, természetesen számos más tennivalóra is szükség van. A mezőgazdasági szaktudás fokozása érdekében tovább kell fejleszteni az *üzletközfutásos-gazdálkó tanfolyamokat*; olcsóbbá és gyorsabbá kell tenni — a *tagosítási eljárást*; a *hátországoknak támogatást* kell nyújtani a falu népének abban, hogy a maga *termelő, bérli, hitel, fogyasztási, értékesítő, áldozatos és hűlő szövetkezeti megvalósítása*. Nem áll ugyanis az, hogy csak a *szövetkezet* létezteti, a szövetkezet minden fajtája igen határos eszköz a *kisemberek érdekeinek megvédésére* és a helyesen vezetett szövetkezet nélkülözhetetlen a falusi nép számára, korunk gazdasági életében.

Az eddig elmondottakkal azt kívánjuk igazolni, hogy a saját földjét védő kisbirtokosért emberfeletti munkával és rendkívül sok bajlódással küzd az életéért és fennmaradásáért, de ami ezzel egyet jelent: a magyar nemzet fennmaradásáért, erősségéért és megbecsüléséért is. A nemzet összességének parancsoló érdeke tehát azt kívánja, hogy *mulhatatlannal meg kell erősíteni ezt a társadalmi réteget.*

A módszerek, amelyeket ajánlunk, nem elérhetetlen ábrándok, jóakaratral és becsülettel elszánással valamennyi megvalósítható anélkül, hogy a többi társadalmi osztály, vagy dolgozó réteg hátrányosabb helyzetbe kerülne. Két miniszternek is nyilatkozott legutóbb a *tóke és a munka viszonyáról*. *Laky Dező* közlekedési miniszter azt hangzottatta, hogy a munkásoknak meg kell kapnia munkajuttatását után az 62 jogoson megilletett munkabéret; *Varga József* kereskedelemügyi miniszter pedig azt mondta: engedjük, hogy a szorgalmas és takarékos emberek tókéit gyűjthesse, mert enélkül nincs vállalkozás, amelynél a tóke és a munka együtt gyümölcsözővé válhat. Az én felgátlásom is mindig az volt, hogy a tóke munka nélkül és megfordítva: nem sokat ér, a kettő kiegyensúlyozást, de meg kell akadályozni, hogy az egyik kiüszorághassa a másikat.

A probléma megoldásához hozzátartozik még egy fontos és lényeges részlet: a *földművelésügyi megszervezése*, amelynek közélebbi ismerettségével egy más alkalommal kívánok foglalkozni. Sokan fantáziálnak, sokan komolytalannak fogják tartani érte; lesznek, akik támadni

Az olajosmag-és napraforgóolaj-készletek igénybevétele

A hivatalos lap április 9-i száma közli az iparügyi miniszternek az *olajosmag-és napraforgóolaj-készletek igénybevétele* tárgyában kiadott rendeletet. A rendelet szerinti mennyiség igénybevétel alól az 50 kilogrammot el nem érő olajosmag-, valamint a 25 kilogrammot el nem érő napraforgóolaj-készletet.

Mentesítik ezenkívül a rendelet a *termelői házi és gazdasági szükségletek biztosítására szükséges olajosmag-és napraforgóolaj-készletek*, valamint a *vetőmag céljára szükséges olajosmag-készletet*. Az igénybevett olajosmagot a Futura veszi át az ár-ellenőrzés országos kormánybiztos részéről megállapított áron.

Forgalom-növekedés egy év alatt: 42'3 millió

Továbbiakban a jelentés a *Hangya* tagszövetkezeteinek erőteljes fejlődését ismerteti. A szövetkezetek száma, a visszacsatolt lelteli vármegyéi szövetkezeteinek beszámolójával, 1887-re emelkedett.

A Hangya 1940. évi összforgalma, az előző évi 212 millió pengővel szembevetve, 254,3 millió pengő volt.

Különös érdeklődésre tarthatnak számot a mezőgazdasági termények értékesítése révén lebonyolított forgalom adatai. Egyes termékekben a Hangya a következő mennyiségeket hozta forgalomba: 106.614 darab sertés, 35.176 darab szarvasmarha,

A szövetkezeti összefogás: nemzeti érték

A jelentéshez előnök *Gesztehi Nagy László dr.* országgyűlési képviselő szövege hozzá. Meleg szavakkal méltatta a Központ és a tagszövetkezetek eredményes munkásságát s erőteljes visszatartott a szövetkezetellenes támadásokkal. Rámutatott arra, hogy a szövetkezeti összefogás nemzeti érték,

amely mindazok részéről, akik házáni sorát szívóknak veselik, a legnagyobb megbecsülésre tarthat számot.

Baross Endre dr. országgyűlési képviselő szintén a Hangya ellen elhangzott támadásokkal foglalkozott. Kijefejtette, hogy

a magyar nép széles rétegei tiltakoznak minden olyan törekvés ellen, amely a Hangya tevékenységét korlátozni kívánna.

Még számos olyan feladat van, melynek megoldását a szövetkezeti tagok milliói a Hangyától várják.

Vörös Vince aranykalászos kisgazda és S. Hegetés László aranykalászos kisgazda az ifjúságnak

szövetkezeti életben betöltendő szerepéről foglalkozott. *Csenárd Márton* igazgató-tanító, a jáki szövetkezet ügyvezetője, a vidéki szövetkezeti élet megújulásáról beszélt.

A gazdaságosság egyetemes sorozatát szövetkezeti mőgből és a leghatározottabban visszautasítja a szövetkezeteket ért támadásokat.

Aki a szövetkezeteket támadja, megbontja azt az egységet, amelyre ma az új gazdasági életnek keresztény nemzeti alapra való helyezése érdekében olyan nagy szükség van.

Komáromi Gábor ny. tanító, szövetkezeti ügyvezető, Balmazújváros, kiemelte, hogy

az értékesítési ágazat fejlesztésével a Hangya igazi hoforgalomszertévé válik.

A gazdáknak további olyan szövetkezetet üzemre van szükségük, amelyek révén könnyebb és jobb lesz az értékesítés. Ennek érdekében felhívja a szövetkezeti tagokat központi üzletreszek jegyzésére, mert a további gyors fejlődéshez nagyobb tókéra van szükség.

483.991.76 P-vel szemben 932.395.48 P tiszta föléleggyel zárult, annak ellenére, hogy az üzleteredmény terhére elszámolt.

A vásárlási visszatérítés 29'7%-kal emelkedett

Ezután a közgyűlés egyhangúan tudomásul vette az igazgató-ság által előterjesztett mérleget és üzleteredményismételt, amely az előző évi

A használt olaj érték!

Szakszerű regenerálással újra az eredeti célra használható fel.

»Regol« Olajregeneráló Kft.

IX. Sorokári-ut 45. Vasút; Budapest, Dunaparti teler-p. u.

Honos Hag

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

MEGGYORSÍTJA A MENNYSÉGI TERMELESI JAVÍTÁSÁT CÉLOZÓ MUNKA ÜTEMET

A Falu-Gazdaságtudományok Szaktanácsának értekezlete

A mai rendkívüli időkben, amelyek rendkívüli teljesítményt várnak el az egyesektől és a nemzetektől egyaránt, szinte felbecsülhetetlen a jelentősége annak a mozgalomnak, amely a magyar föld teljesítőképességét iparkodik feltörekelt, az agrártudományok kutatásának megállapításainak gyakorlati téren való hasznosítására révén.

Nem szorul bizonyításra, hogy amennyiben a magyar föld minden katasztrális holdja, — ahogyan azt Krády Ferenc a Falu-Gazdaságtudományok Szaktanácsa ügylezetének alelnöke ehöki megnyitó beszédében mondotta — csak egy-egy métermással többet fog teremni, ezáltal a magyar gazda élet-színvonala fog megjavulni.

Ezt a célt szolgálja a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség, amikor a magyar agrártudományos munka legkiválóbb kutatóinak bevonásával a föld megművelésének leg-

több gyakorlati eredménnyel, legelőnyösebb termelési feltételekkel kecselgető módját keresve, ügyvezető alelnök kezdeményezésére kiadta „A szántóföld okosri művelése, kapcsolatlában a talaj életével, vizagáldóval és a magyar himnival” című szakmunkát, amelynek megvitására április 2-ra összehívta tagjainakását. A szaktanács üléséről az alábbiakban számolunk be:

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség Szaktanácsa április hó 2-án este, a Szövetség székházában, Krády Ferenc ügyvezető alelnök, országgyűlési képviselő előköszölvő szakértőkelettel tartott a gabonatermelés mennyiségi eredményének felfokozását célzó mozgalom érdekében teendő további intézkedések megállapítása végett. A szakértőkeleten az agrár-tudományos intézmények kívül képviseltette magát a földművelési miniszter, valamint a gazdasági ügyvezetésével megbízott pénzügyminiszter is.

Termelési eredmény tekintetében a tizenhetedik helyen állunk

Krády Ferenc elnöki megnyitójában, az elnöki bejelentések után, rámutatott arra, hogy az ország megvaggyobbodása kapcsán — a falusi lakosság életszínvonalának emelése érdekében, különösen a mai rendkívüli időkben,

a gazdasági erőfeszítésnek maxximálisra való fokozása való szükségessége.

Aki a magyar földet alkalmassá, illetve a népet legelőbb teszi arra, hogy holdanként legalább egy-egy mázsal többet teremjen, illetve termeljen, ártási szolgálatait az országgyűlésnek és a megalomai kintán előmozdítja a Falu-Gazdaságtudományok Szaktanácsa ügylezetének, kapcsolatlában a talaj életével, vizagáldóval és a magyar himnival” című mű kiadásával és a szakértőkelet megvitásával. Rámutatott továbbá arra, hogy

termelési eredmény tekintetében Magyarország a szűcs, csak körülbelül a 17-ik helyen áll

és melyen alatta marad az utóbbi évtizedekben rohamos fejlődést elért német termelési eredményeknek. Örommel állapította meg, hogy a könyv megjelenése óta megalkult az

Az éghajlat és a mezőgazdaság

Kogutovics Károly dr., szegedi egyetemi tanár „Az éghajlat és a mezőgazdaság” című előadásában az időben széleskörűen, térben változatos magyar éghajlat mezőgazdasági kihatásait ismertette és kimutatta, hogy a magyar gazdára súlyosabb hatást gyakorol a hőmérséklet és a csapadék, mint az erőkészség, azaz a szél, vagy az időjárás. Rá-

Térkép készül az ország talajának tájankénti aradságairól

Fehér Dániel dr. műegyetemi tanár, a Manning G. Adolf elgondolásainak tudományos megvizsgálása érdekében kifojtett munka eredményt ismertette és kifejtette, hogy Manningrel azt vizsgálta, hogy a természet két tényezője: a hőmérséklet és a víz mennyiségi befolyásolja a növényzetet. Hangsúlyozta, hogy a talajéletünk új tudományág semmi-

Magyarországon különleges éghajlati, talaj- és földrajzi viszonyai oly minőségi cikkek termelésére teszik alkalmassá, amelyek az ország gazdasági helyzetének állandóságát biztosítják.

Hangsúlyozta végül, hogy nem elég többtermelésre és minőségi termelésre vázolni a gazdát, meg kell tanítani a népri szászág hátrányainak leküzdésére.

mutatóit a magyar meteorológiai tudományos felkészség és szolgálat nagyrányú fejlesztésének, vidéki örszervatóriumok felállításának szükségességére és

az országreszreke vonatkozót, hosszabb időre szóló időjelöltek rendszeresítésének szükségességét hangsúlyozta.

képpen sem ellentés az agrókémia — földgyveten — kutatásaival és megállapításaival. Ismertette ezután talajleletain vizsgálatainak fontosabb megállapításait. Hangsúlyozta, hogy az eleven szervezetek tekin-tendő föld életfelfételeit legelőnyösebban biztosítja és a természetes vintartalma legelőnyösebben hasznosító és megőző tá-

lajművelési eljárást nem lehet általános érvényűnek megállapítani,

az a mindenkori és helyi viszonyokhoz alkalmazandó.

Kreybig Lajos dr., a Földtani Intézet igazgatója, „A talaj és a növény” című előadásában rámutatott arra, hogy megállapítandó, vajjon a különböző talajadottságokkal szemben az egyes növények milyen igényekkel lépnek fel. A művelési módot a talaj adottságai, a vízellátás, az időjárás, az életermény gyökérműködés, a növény igényei határozzák meg. Hibát követnek el tehát azok, akik Manninger szempontjával ellentétben, az általa megállapított talajművelési rendszert gépiesen általánosíthatónak tartják.

A Talajajuttató Bizottság törekvése az, hogy a talaj adottságait az egész országra vonatkozóan megvizsgálja és térképeken ábrázolja.

Rámutatott arra, hogy tudományos intézetünk felszerelése, szakembereink való beépítésre, komoly feladattal rő a kormányra. A miniszterelőnök és az országgyűlés részéről folytatott megbeszélés alapján azt a meggyőződést fejezte ki, hogy a tudományos intézmények életképessé és teljes munka végzésre alkalmassá tétele hamarosan megtörténik.

Fehér Dániel dr. olvasta fel ezután Manning G. Adolf jószágigazgató „A talaj életének biztosítása” című előadását, melyben a henger nedvességmegőrző jelentőségét fejtegette, hangsúlyozva, hogy új művelési rendszer nem tartja feleslegesen, — mint az egyesek hirdetik — az ékevel való talajművelést. Kifojtja, hogy a talajművelés nem lehet megrezsendő foglalmi. Könnyen vonatkozó, új talajművelő gép szerkesztését tartaná szükségessé és a rendszer népszerűsítését érdekében minden közegben egy-egy gazdát flyen órái rendelkezésre-bizottságával, kísérletre kelte kelte birt.

Hozzászólások

Krády Ferenc dr. mondott ezután köszönetet az előadások, majd a hozzászólásokra, terült a sor.

Krády Ferenc dr. kísérletgyűj igazgató felszólalásában megállapította, hogy bár a minőségi termelési eredményeket értünk el, még ebben a tekintetben is sok teendő van hátra. Különösen hátrányos helyzetben vagyunk a mennyiségi termelés terén. Az irányított gazdálkodás bevezetésének terével kapcsolatosan azt hangsúlyozta, hogy kérs lenne, ha általánosított alapelveket éppen a mennyiségre is, minőségileg is elsőrendű buztermő vidékek termelési rendjét változtatnák meg, míg rossz gabonatermő vidékek etatizálti alapon továbbra is buzát termel-nének.

Halász Miklós mezőgazdasági akadémiai igazgató a talajból elvonó tápanyagok pótlásának módjainak fokozását tartja szükségesnek.

Csismadia András országgyűlési képviselő, mint gyakorlati gazda, szót hozza az elhangzott előadásokhoz és az egyes tudományos megállapítások gyakorlati jelentőségét méltatva saját megfigyelés alapján.

Köblai Károly keszthelyi gazdasági akadémiai tanár az agrártudományos kísérleteknek kísérletgyűj-

tartja szükségessé: Eötvös László főbírók és Manning-féle gazdálkodási móddal elért előnyös eredményekről számolt be; helyesnek tartaná, ha a kísérletezésbe és a kísérletek eredményeinek ismertetésé érdekében a járási gazdasági felügyelőkhöz névén egy-egy gazdaságot kapcsolnánk be minden közegben, jórésben. A hozzászólásokra válaszoltak az előadók: új Kreybig Laos dr. bejelentette, hogy

valamennyi termelési technikai kísérlet tudományos intéz. helyi bevonásával szaktanácsadó szerv létesül; az állótrágya helyes kezelésének meg-tanítása végett pedig oktató-film készül;

a termelési módokat pedig tájegyseg-kenként fogják megállapítani. Krády Ferenc elnök zászorában bejelentette, hogy a Szövetség az értekezleten elhangzott előadások és felszólalások anyagát a Szaktanács rendelkezésére bocsátja; a köznevelési köznevelés megbeszélés végett pedig néhány hét múlva újabb értekezlet fog a Szövetség egybeihívni.

A nagyérdemű tanácsosok ezzel véget ért.

ÚJ ÁRRENDELETER

Cinkgáli

A vöröserősség miatt a szőlő és gyümölcsfa permézéséhez szükséges rézgalénak idén csak mintegy fele van biztosítva. A hiányzó rézgalén pótlására hazai rézgálgágyará-ink cinkgáliot hoznak forgalomba. Az árkormánybiztos most kiadott rendeletével a cinkgáli legmagasabb gyári, vizsonteladói és fogyasztói árat az ország egész területére egy-szerűen a következőkben állapította meg: gyári előadási ár 100 kg-kint 52 pengő, nettó 100 kilogrammért 61 pengő 100 kg-kint, fogyasztói ár 61 pengő 100 kg-kint, mely árabban a forgalmiadó-váltás és a csomagolás költsége is bennefoglaltatik.

Rézmeszpor

Az árkormánybiztos a legalább 16 százalék kristályos rézgalén-tartalommal megfelelő 50—55 chancel-fokú rézmeszpor legmagasabb árat az alábbiakban állapította meg: gyári előadási ár nettó 100 kilogrammért 56 pengő, nettó 100 kilogrammért 65.20 pengő, mely összeghez hozzáadót a gyár vasuti feladalmi-ától a kiskereskedő vasutállomásáig, megfemerült vasuti fuvarköltség 100 kilogrammra éss része. A fogyasztói ár 100 kilogrammonként nem lehet magasabb, mint a vasuti fuvarral együtt nettó 100 kilogrammért 61 pengő bruttó háson együttes összege. Az árabban a forgalmiadó-váltás és a csomagolás költsége bennefoglaltatik.

Kálmítrágyák

Az árellenőrzés országos kormány-biztos a Németországból behozott kálmítrágyák legmagasabb előadási árát újból szabályozta. A most megjelent rendelet részletesen felsorolja az egyes kálmítrágyák legmagasabb fogyasztói árát. A korábbi rendeletben megállapított előadási árat a 40 százalékos kálmítrágyánál meg-teremzőszámként 80 fillérről, a 20 százalékos kálmítrágyánál métermáz-sámként 85 fillérről emeli fel. Az ipari célokra használt kájsók ára változatlan maradt.

GAZDA TUDOMÁNY

A bor fejtése

Ha a bort csak a benne lefejtett seprőtől akarjuk megszabadítani, akkor a lefejtést bármiképpen: zart csövekben át is véghezjuttatjuk. Ha azonban a lefejtéssel a bor érését is elő akarjuk mozdítani, akkor a lefejtés szelőkötéssel kapcsolatosan kell végezni. A szelőkötéssel lefejtésénél ügyelünk, hogy a lefejtendő bor minél tovább és minél jobban érintkezhesse a levegővel. A bor ezáltal oxigént vesz fel az utóeredés lefojtásához. Finomabb zamatu boroknál azonban tulajdosa enni mégse szabad. Tömegboroknál, ahol a főcél a minél gyorsabb érlelés, feltétlenül szelőkötéssel kapcsolatosan végezzük a második, sőt esetleg még a későbbi lefejtést is.

Hogyan készíthetünk gyümölcsia-kátrányt?

Ez az értékes növényvédelmező háziilag is elkészíthető. Ha van közönséges köcskinátrány vagy kátrányunk, azt melegen kell háromnegyed óra hosszat lassu tűzön és nyit helyben, a szelőkötés után meg kell hajtja a nyerskátrányból anyagot, a fára néve veszedelmes anyagokat, márszert olyan sűrűségűvé teszi, hogy az jól kenhető lesz, nem folyik szét a fán, hanem azután a helyen megszárad. Néha előfordul, hogy megfelelő ideig tartó főzés után hi marad a kátrány. Ilyenkor adjunk hozzá egy kevés porcát két ólatlan masszát. Egy 4 kg fejtővízhez 1 kg kátrányhoz 1 kg ólatlan méspör hozzáadása teljesen elegendő. Az így módon megjavított kátrány már fél óra múlva elég sűrű lesz ahhoz, hogy jól kenhető legyen.

Irtuk a gyomokat!

Sok vérbeli gazda úgy gondolkozik, hogy legszebb a határ május elején, mikor reményteljes palántásokok futnak sűrűn a föld felszínén. A gyomok nem verte fel fejét még sehol, csak kultúranyéknél először: a gyom. Se szárazság, se másnémi időjárás viszontagság nem csökkenti úgy a természet, mint a föld termőerejét általában szőlőzöld gyomnövények nagy tömege. Ezért irtuk a gyomnövényeket. Nem helyes a gyomokat csak viasszal irtani, hanem egész éven át, még a termés leterítésénél után is meg kell akadályozni, hogy a szántónk a gyomnövények urrá legyenek. A gyomnövények magval megérnek, kipregnek, szétullannak, a szél messze elhordja és megfertőzi velük a talajt. A gyomnövények rengeteg magot érlelnek. Egy pl. egy négy hektáros területen 25.000 szem, a szelőkötés után 30.000, a küllőrojtón 90.000 szem, a parlagi muharon 110.000, a nagy disznóparaj 1-1 tővén 500.000 mag van. Egy disznóparaj magtermésével tehát egy 500 öles terület lehetne úgy bevetheti, hogy minden öre 1000 szem jutna. Eppen ezért nekünk a szántón és a kérti gyomra, hanem az utak mentén, a kerti kerti kerti hosszanti meghúzó gyomokat is idejében irtuk ki. A pusztítással ne késlekedjünk, mivel a megszáradt, a mag fozatosban érik, és míg a szár teteje csak virágzásban van, addig az alján az éret megkipereg. A kiképzett vagy leképzett gatz horjok el, mivel a magja még a levágott száron is utóérik és csiraképes lesz. Ha a gyomnövények földbe jutnak, ott hosszú évekig csak megmaradnak, és évek múlva kikelnek. Putensen nevű botanikus írja könyvében, hogy 15-20 forogatta meg 25 cm mélyre a talajt, az előbúvó gyomokat bizonyos idő múlva elpusztította, azután megvizsgálta a feltalajt, még mindig 24.000 gyommagot talált egy négy köbméter földben. Nagyon gyors munkára van szükség, hogy a földet a gyomoktól megszabadítsuk!

Ősziyek — Ivaszjak NITROGÉN-ellátása

PÉTI S Ó-val! Mészalétróm-mal!

Péti Nitrogénművek Kénsvavas ammoniak-ka!

RT, Budapest, V. Nádor u. 21

Márciusban 311.500 kat. holdat mentesítettek az árvtól!

A földmívelésügyi minisztérium tájékoztatója

Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter április 4-én a következő tájékoztatót adta ki az országban folyó vízmentesítési munkákról: — Március utolsó hetében ismét csapadékos volt az időjárás. Ujjb 14.500 katasztrális hold vizet területről érkeztek be jelentések. A kedvezőtlen időjárás ellenére a munkateljesítmény ismét fokozott és

a március 23-tól 30-ig terjedő héten 94.800 katasztrális holdat vízmentesítettünk.

Ennek következtében a vizel borított területek nagysága az újabb száporadást is beleszámítva,

571.000 katasztrális holdra csökkent.

Március hónap négy munkahét alatt összesen 311.800 katasztrális holdat sikerült vízmentesíteni.

Az újabb vizes területekkel együtt összesen 822.300 katasztrális hold került víz alá és az terület csökkent most 571.000 holdra. A földmőgsítési összes eredménye 1,627.000 köbméter és e munka elvégzésére 370.400 munkanapot fordítottunk.

— A szegvedikéi helyzet az előző héthez képest változatlan volt. A Tisza vizének apadása a hét elején már megengedte az algyői főcsatorna zárlipének felnyitását, a felülről jelentékos gyors áradás miatt azonban a zárlipet másfél nap múlva újra be kellett zárni és ezért az érkező víz egy részét ismét tárolni kell. A Duna és a Tisza magva vízállása a vízmentesítési munkálatok eredményét hátrányosan érinti, mert az elkészített vízvezető csatornákat a belvízektől csak lassan tudják a folyókba leveleztetni.

ASSZONYROVAT

Husvétii pirostojások

A csokoládétőjásokról ugyis le kell írni modanuk, készülünk hát fel a locsolkodásra otthon készített husvétitőjással. A fiatalok csak fiatalok marad, bármilyen nehéz időkötünk is, hagyjuk meg nekik ezt az örömet, amely életüknek mindig kedves emléke marad.

Hogyan is készül hát háziilag a locsolkodó gavallérnak ezant himes tojás? Legegyszerűbb, ha vöröshagyma levében megfőzzük a kiválogatott tojásokat és másnap reggeliben benne hagyjuk. A drogériában vásároljuk fel, kevés ecetet vegyítünk megfőzött tojások közé. A megfettett tojásokat az oldatban. A megfettett tojásokat ecettel vagy tollal vírágot, vagy magyaros rajzot mintáznak és színezzük ki, aztán viasszal bekenjük, attól szép hamvas lesz.

Lehet úgyis készíteni a husvétitőjást, hogy a megfettett sötét alapból világosan ugorjuk ki a diszját rajz. Ilyenkor a mintát papírból kivágjuk, viasszal a tojásra ragasztjuk és úgy mártjuk be a festékküldőbe. Amikor kész a festés, rájuk a viasszal fűnkésgavalléró feloldatunk szaktünk. Felvert tojások és morzsába mártva, forró zsírban készütnék.

Sok helyütt szoktak a tojásokra lenuzódepeket is ragasztani. A kétszínű a megfőtt, megzárított tojásra megfelelően elhelyezve, nedves vízszóróval becsavarjuk és szorosan megkötjük. A becsavart tojást felülre forró sós vízbe (2 evőkanál sós víz) tesszük a 2-3 perc múlva a vízből kivéve, eltávolítjuk róla a vízszórókat. A ruhát és a sővizet aztán a többi tojás festéséhez tovább használjuk.

Nagyon mutatósak a fényes selemészálal vagy gröngyvel körülhorgolt, behúzott husvétitőjások is. Ezekhez kötőfélve kiszurt és kilírtított tojáshejakat szoktak felhasználni.

Kánya Terézia

Ünnepi könyv

Tűzűtés-léves. 1/2 kg csontot 2 liter sós vízből főnt teszünk. Ha egy óráig főrt, 1/2 drb. zeller, 1/2 drb. kalababét, 1 drb. hagymát hámozott piaci zsir-megpirítunk s a csontléhez, pár szem fekete borsot hozzáadva, még másfélórát főzzük. Akkor leszűrve, beforozzuk a következőkkel: 15 deka sertés- vagy borjúhúrt sóvízben puhára főzünk, megdaráljuk; 2 deka zsírban kevés apróra vágott hagymát, petrezselyemzöldet párolunk, hozzáadjuk a darált diót, só és borsot fűszerezzük. Ha elegy megpörökött, 1/4 kévszalonnával lestelet megkötjük, kevés vízzel fedtünk hozzá és ezzel főtjük meg a 18 deka lisztből, 1 tojással és pár csepp vizet. Gyertya, vékonyra kisodort tésztát, majd derekdeket készítnék belőle.

Gombás vesepecseny. 1.10 kg vesepecsenyét a hátyás, csontos részekétől megosztjuk, 5 dkg sóval szalonmával megtrétezzük, beszózzuk és 8 dkg, forró zsírra tesszük. Hozzáadjuk egy fej apróra vágott vöröshagymát, meg 15 deka fűsz. gombát és ezzel együtt puhára főzünk. Ezután a zsírról megelvázzuk, vagy vízzel locsoljuk. Barnára leszűjük. Tálalásuk 2 deca telet adunk a pécsenyemártásba és a gombával együtt tálaljuk.

Burgonyafánk-léret. 1/2 kg burgonyát héjában puhára főzünk, meghámozzuk, átöröljük, megszózzuk és 15-20 dkg lisztet gyuruk bele. Lisztetett deszták fűnkésgavalléró feloldatunk szaktünk. Felvert tojások és morzsába mártva, forró zsírban készütnék.

Dióséte. 2 dkg lisztet, 3 dkg cukrot, kevés étkezőmájat, 18 dkg vajjal és 1 kisebb tojással gyorsan összegezurjuk. A tésztát vékonyra kinyújtva, étkezőmájra tesszük és pihentetjük, azután a felcsérelt, 4 tojás sárgáját egy kis evőkanál rum és 20 deka cukorral habosra keverünk, hozzáadjuk a 4 tojás habját és 22 dkg darált diót. Ezt a diósétezt a sütőmelegben levő vajdesztára egyenletesen elkenjük. A tésztát lassan sülők, a sütőmelegben hagyjuk kihűlni s csak aztán vágjuk fel.

Harmintc pár aratómunkással aratási és cséplési munkát vállal.

ZSALEK SÁNDOR
Tornaföld, új. Szécsilliget,
Zala vármegye.

GAZDAÉLET

A kukorica áprilisi ára. Az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa folyó hó 1-től kezdve a morzolt kukorica árat métermásánként 70 fillérrel felemelte, minél fogva az új ár az I. körzetben 19.50 pengő, a II. körzetben 19.75 pengő, a III. körzetben 20 pengő, a IV. körzetben 20.25 pengő, a V. körzetben 20.50 pengő, a V/A. körzetben 21 pengő, a VI. körzetben 21.25 pengő, a VII. körzetben 21.50 pengő és a VIII. körzetben 21.75 pengő. A budapesti paritászos árat az V. körzethez vonatkozóan megszabtott métermásánkénti 20.50 pengő ár jelenti. Az V/A. VIII. körzethez a visszatérít keleti és nyugati országok területén vannak. A kukorica vitzartalmak a rendelkezés értelmében folyó hó 15-ig 17 százalékos lehet. A mesterségesen szárított kukorica ára változatlanul az eddigi maradt és körzetek szerint 21.80 pengőtől 24.20 pengőig emelkedik.

Termélnék hód sertésbőr. Az Ányva-gazdálkodás Bóvári Bizottsága, bárrel fordult az érdekeltekhez és felhívta azokat a sertésbőrtermelés fokozására. Hangsúlyozta a kőrislel a nyersbőrökigazítást előrendelt fozósztást. A befőtött nyersbőrtermelés a székelyföldön feltétlen meg, viszont a tengerpart felhozatal majdnem teljesen megszűnt. A hányzó marha- és borjúbőrtől pótlása céljából szükség van megfelelő mennyiségű sertésbőr termelésére. A huspariposszának gondosnak kell lennie a sertésbőr, hogy az időtartam kerüljön feloldozásra.

Fokozódás az érdeklődés a helytelenítés iránt. Magyarországon évente mintegy 20.000 embernek jutna jelentős melkélőjövetelem a helytelenítés, éppen abban az időben, amikor a falusi családok már nem tudnak megélni a területen, a mezőgazdasági munkásság pedig nemigen tud munkálkálomhoz jutni. A helytelenítési felhívásokhoz érkezett jelentések szerint, az idén ismét fokozódott az érdeklődés a helytelenítés iránt. Az ország nagy részén víz alatt állnak a szántóföldi területek, a szőlők és gyümölcsösök is sok helyen kipusztultak, korábban csak a munkások, azaz már most legyeknek bősztosítani maguknak a helytelenítést, amiből jövetelemre tehetnek szert még az aratás előtt. Nagyon sok a helytelenítés iránt érdeklődő, a helytelenítést tőribőre s ezzel a befőtésté nem kívánó, pár létes munkát igénylő foglalkozással a munkák jelentős mennyiségben, az ország minden részén is a fokozódás az érdeklődés a helytelenítés iránt. A helytelenítési felhívásoknak, akiknek a nevét az érdeklődésökön tudhatjuk meg.

Ennél kell a gazdasági fellékelő készütnék. Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter a gazdasági fellékelősegek után szorosabb kapcsolatokat kíván fenntartani a gazdasági önszökeg, hogy a földmívelésügyi kormányzat megismerje a helytelenítési felhívásokra való tekintettel azonban a földmívelésügyi miniszter a helytelenítés iránt előbb legelősekre az ingyent, juttatott hernyót és tenyészté-papírokat a közegelyteményesítési felhívásoknál, akiknek a nevét az érdeklődésökön tudhatjuk meg.

H U S V É T * 1 9 4 1

HUSVÉTI VERS

A világ rossz volt már régen,
Bűnbe sodródott az ember.
Élveid, hitetlen nyájat
Az Uristen soha sem ver.
Azt akarja, higgyen újra,
Hogy örök legyen az utja.

Fíát küldte maga helyett,
Ujjongett is Jeruzsálem,
Mégis tőviskoronát font,
Mégis eldörgött az ámen:
Ítéleztek a gonoszok
És Piliátus törvényt hozott.

De Isten esodát mutatott,
Feltámadt Krisztus, s az élet.
Az Uristen erőt lehel
Es emberbe, aki téved.
S hogyha lelkeben erő tel,
Boldogabb mindig az ember . . .

Ma véres kőváriában
Ujra megsebzik a lelket.
Gonoszok és jók harca dúl,
De esatát csak Isten nyerhet.
Hinnünk kell a hitben újra,
Ez lesz a győzelem utja!

GÁLL FERENC

ÉDES HUSVÉT

Harangoztak. Az emberek a templomba siettek. Arcukon az ünnep érzése látszott. Beszélgettek, mosolyogtak. A feltámadásról szóltak. Esteledett. Egyik-másik lámpát vitt. Kell, hazafelé sötét lesz. A lustabűbák még készülődtek. Talán későn főtt meg a szentelésre való sonka, vagy dolguk akadt. Adorjánékná meg éppen a férfi körül volt a hiba. Későn került haza az ünnepi borral, meg aztán a koma is elvette idejét a tereferelven. Volt is mit hallania asszonyától! Addig még csak hagyján, de amikor a szomszéd beszölt az ablakon és sürgette az indulást, nem állhatta az asszony s csipőre tette kezét.

— Adorján! Siess, elkéskünk!
— Ráérek. Sok még az idő!
— Sok?... Harangoztak... En bizony nem várok, jöhetis utánam!

Adorján csitította asszonyát.
— No, no, ne pátogj, husvét van...
Judit fordult, penderült. Egy-

más után adogatta elő urának ruhadarabjait. Közben tekintete simogatta a jóvágású szekelyt. Nem haragból zsebelt, de nem szeretete volna, ha elkíséri a régóta várt, szép feltámadásról. A gyerekek már előmentek. Csak kők voltak hátra. Mind többen és többen mentek el az ablak alatt. Az asszony türelmetlenkedett, végignézett emberén.

— Siess!
Adorján piszmogott. Rátömött a pipára. Mintha a füst hozzátartoznék a készülődéshez.

— Igy, ni!
— Jó, jó, itt hagyjak! En bizony nem kések el miattad!

Meg is nyitotta az ajtót, de aztán visszafordult. Rakosgattott az

asztalon. Most már Adorján is sietősnek találta a készülődést. Fuzta, vontta magára kabátját, csizmáját. Végigkérteit haján, buszján. Az asszony megint rászólt.

— Siess, no nézd, hogy piszmog. Elkéskünk!

— Fogadjunk!

— Nem bánom, mibe?

Judit összehuzta szemöldökét. Ujra nyitotta az ajtót. Adorján visszahívta.

— Várj! Még csak a bajusz körül teremtek rendet.

Kellett is. Ahány szál, szálaeska, annyiféle mutatott. Hatalmas növéstű pamot volt. Viaszkolní szokta Adorján, illet, jól vágott neki. Kétféle huzta, sodrogatta. Felesége rászólt:

— Siess!

— A viasz... einye, no!

Az asszony is belátta, hogy bajszrendezés nélkül nincsen ünnep, segítet. Belenyult a lábába. Nem igen nézte, hogy mit emel ki, homályi is volt. Ami a kezébe akadt, nyujtotta emberének. Az belemártotta bütykét és a rápatadt anyagot bajuszára kente. Kicsit gyanus volt, ragadós.

— Hm, még ezt is hamisítják! De azért sodort, kent-fent to-vább. Végül is olyan hegyes madzag ágakodott orra alatt kétféle, hogy az asszony pápaszem nélkül is tübe huzhatta volna.

— Igy, ni! Mehetünk.

Eppen ideje.

Judit kapta kosarát, kipenderült az ajtón. Utána Adorján. Az utcán többen csatlakoztak hozzájuk. Adjonisten-fogadjisten után megindult a szóbeszéd. A hegyek felől lgyávan fujt a szél, kikelet-illatot hozott. A természetben is feltámadás volt, nemcsak a lelkekben. Messoriú itt-ott hófólt volt látható, de már a kerítések mögött egy-egy korán virágzó fának ki-hajolt az ága. Egyik-másik arra haladó tört róla. Adorján is. Nézegette, szagolgatta. De közben a bajusz irányát változtatott. Tulajdonosa helyreigazította. Sodrogatás közben valami ragadós tapadt kezére s elfelejtette, hogy ünnepelője van rajta, beletörölte. Egy oláh jött szembe. Tekintete ráesett Adorján bajuszára s ijedten tért ki. Ja, igen hegyes volt! Szomszédja meg is jegyezte:

— Te, Adorján, de kicsipített magadat. Még a bajuszod is ünneppel.

— Ugy van! Az is hozzám tartozik.

Mások is Adorjánra pislogtak. Nekik is feltűnt a bajusz. Legényes volt, hetyke. A templom előtt a tisztelő ur bámulta meg. Nem szólt róla, de látszott rajta, hogy tetszik neki. Másról folyt a szó. Tavaszról, feltámadásról, Székelyországról. Mennyivel szebb és más, mint a multban volt. Tavaly csak lopva, titkon... Még az allelujját is csak halkan énekelhették, most bele szabad kiáltani a világba: Feltámadunk... Lehet már Istent imádni, házat

szerezni. De szép, de jó is! Ujjászületett a hit, valóra vált a gondolat. Alleluja, alleluja! Adorján csupa fel, szem volt. Hallgatott, maga elé mosolygott. Tetszésének bajusza sodrogatásával adott ki-fejleszt. De mindannyiszor ragadós lett a keze. Ujjait egymáshoz nyomogatta, és nem tetszett neki. Megint és újra... törsötte nagajzába. Judit tavólabb állott az asz szonyok, lányok közt. Fél füllel odahallgatott, mit beszélnek a férfiak. Rá-rábólintott. Szeme megpíhent emberén. Adorján is visz-zapislantott. Intett is, hogy egy-e, nem késtünk el. Ujjab csoport érkezett, de annak nem volt már ideje a beszélgetésre. A tisztelőnd ur intett, megkondultak a harangok. Azután felhangzott az ének, a háladáás. Megnyiták a szívek, szeretet áradt ki onnan. Béke, megnyugvás. Adorján járt elől, ilyen igazán, tisztá lélekből még nem énekel, nem imádkozott soha. Dehogy is jutott eszébe a bajusz. Mit bánta, mutathatott az már keletre-nyugatra, gondolata a magasban járt. Elfelejtett multat, csapatt, örült, vigadott. Alleluja, alleluja! Megkerülték a templom-tok. Az emberek gyertyát gyujtottak, lámpát. Csak lelkük tüze fényelt, lobogott jobban s a szebb szekely jövőre világitott. Ujra el, feltámadott Erdélyország. Alleluja, alleluja!

Az éneket a templomban folytatták. Már csak az eddel megáldása volt hátra. Az pedig már az asszonyok dolga. Adorján kijött a templomból. Várt. Sajnálta, hogy vége a szép szertartásnak. Izgott-mozgott, az énekből beleszorult volna még valami. Meg is jegyezte:

— De jó volna előlöl kezdeni.

Közben eszébe jutott a bajusz. Egyik szemével a templomajtóra sandított, nehogy nélküle menjen haza az asszony. Megemelte kapuját s onnan orra alá tévedt a keze. Sodort a pamatján. Nem is egy-kettőt. Megcsóválta a fejét. Csak ugy magának dünnyögte:

— Ej, ej, ez is hamisított.

De azért meghallották. Ketten, hárman kérdezték:

— Mit, no? Pénzt, mást?

— Nem, nem, a viaszt!

Adorján magyarázott. Tanácsolta, hogy akinek békebeli viaszja van, takarítsa meg, mert az új ragadós, nem tartja rendben a bajuszt. Már pedig a székely olyan bajusz nélküli, mint a lakodalmi, amelyikben nem muzsikálnak. Még tovább is fejtegette volna a bajusz szükségességét, ha az asszonya oldalba nem bókí.

— Gyere, Adorján, itt a szentelt.

Adorján elkezelt. Megszorította az enny is, annak is kezét. Lódult az asszony után. Lépkedett mellette. Önerzetesen, kihuzottan. Igen, ő székely! Nincsen külön ember a székelynél, magyarnál. A jó Isten jökdévében teremtette ezt a népet. Elgondolkodott. Eszre sem vette,

hogy ismét kibuggyan a száján: Alleluja, alleluja. Judit szeliden, mosolygósan járjára csipet.

— Adorján! Nem volt elég?

— Nem, nem! Alleluja, alleluja!

A falúvege táján laktak az emberek. Komák, barátok elmaradoztak. Utánuk ajtócsukódás hallatszott. A házakban lámpa gyullt. A fény kiszűrődött az utcára. A Judit sietésre fogta lépésit. Mintha meg akarná előzni urát, hogy mire hazér, a szentelt soha már az asztalon legyen. Meg aztán a gyerekek is otthon lehetnek már. Hátra-hátra nézetti. Adorján késedelmeskedett. A bajusszal akadt megint dolga, seholgy sem tetszett neki. Ragadt, tapadt. Utóbb meg is kötözte a lépésit. Most már az asszony előtt járt. De még az ajtón is előbb fordult be. Kis szobájukban már égett a lámpa, a gyerekek gyujtották meg. A legkisebb apja felé futott, megcsókolta. Azután végigtörtül arcán.

— Ragad. A bajusz ragadós!

Adorján ráhagyta.

— Persze, mert hamisítják...
Judit lekanyarította válláról a kendőt. Rakosgattott, került, fordult. A legkisebbik csintalanokodott, hancurozott. Közel tartotta anyja száájához arcát. Várta, hogy megcsókolja. Megtörtént. Anyja eltoita magától a gyereket, szája-val cupogott, mint főzés közben, mikor rántást kóstol.

— Hm, édes! Ragadós!

Hirtelen mosolyra derült arca, majd felkacagott.

— Ugy, Adorján, a pedró körül alighanem baj van!

— Baj?

— Persze, viasz helyett, ugy vélem, mézet kentél a pamatra.

Adorján elkomolyodott, két kezével szánott az orra alatt. Töröl, keftli. Ki tudja már hányad-szor. Nézegette a tenyerét, ujjait. Tipogott, topogott. Nem sokáig, ciszállt a rossz kedve.

— Méz vagy viasz! Bánom is én, husvét van.

Közlebb lépett Judithhoz, megcsókolta homlokát.

— Na, jó, legyen benne neked is részed... Ugy-e, hogy édes a husvét!

— Baj?

A bajusz most már átbotába állt. Nem törődött vele. Neki fontos volt hogy mégsem hamisították a viaszt. Szeretettel mustrált végig a családon.

— Édes, édes husvét... de mégsem ezért, hanem mert feltámadott Székelyország. Alleluja, Alleluja!...

GYUTAY ISTVÁN.

IGAZGYÖNGYÖK

A kincset, melyet a természet tehetségeinkben adott, mint az ércet, melyet a föld mélyébe rejt, csak fáradsággal hozhatjuk napvilágra. (Eötvös.)

Csalódni kell; hogy emberismerő légy.

HOHNER TANGÓHARMONIKÁK SZAKÖZLETE MARNTZ ZENEI KÖZPONT VIII., József-kört 37-39

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönnyebben megnevelhető hangszerről.

A nm. püspöki kar által közzétett előző évi egyesítés „Szent Vagy, Uram” énekei és

Ima- és Énekkönyvek

Magyar Könyvtár, Budapest, XII. Fery Oszkár-utca 55. A „Vasárnap”-ra hivatkozók 20% engedményt kapnak.

HOZSANNA SZÁLL . . .

Virágot terelget a szél a völgyben, a dombokon, Es a zsendülő lombokon örök szép melóidát mesél millió méh-zenész.

Aranygyapjas felhőnyajak vonulnak csendben, halcan . . . Virápgépek bokorbalan, a sültekéző ifjonek árnyak, pihegve enyelveknek.

Kacag a Nap s aranyfonál dust, naha selyme pereg, Az ébredő erdő-berek madárnászát kakar . . . s a kék homály pacsirtát ringat.

Kicsiny faluk homlokára kiülnek a templomok, Hozsanna száll . . . aranyhomok venyigét zsendít . . . és a kába nyillek legelésnek.

Gerle bug a Golgotán s kősirokon fény kutat, Ma az ember is lel utat a magasságok felé s talán feltámad örökre!

TÁBOR ISTVÁN

BÉKÜLÉS

Rózsaszín felhőket terelgetett az aranyruhájú égipásztor, a ballagó nap, s alatta lent a völgyben megszendültek a fák, a bokrok. Megpattant a mag burka s hívtáncos fejcsökét a huzogzó fölé dugta a növény. Úmepelt a falu, a kertek alól elővillant a mandulafa rózsaszín felhője. A csendes utcákon zsiabogva viháncolt a fiatalaság. A fekete ümlepnökön ibolya, hónapos rózsá, jácint csokrosodott.

Vámos Bendi kiséssé kapcsolósan, de csak annyira, hogy rózsázson az arca s a szemét úgy égjenek, mint a parázs a pusztá éjszakában, baktatótt a Templom-utca felé, s a sorkon elé került kenyeresapjaitása Balázs.

— Hűnyve de jó időnk adódott, Bendi komám . . . ölelt a pajtásába.

Bandi felszeme rántotta a fekete kalapot, ráfújt a tengernyi virágra, ami a széles mellén bokréfátótt s nemzetiszínű szalagját a szél meglengette. A héten volt sor aiat . . . bevált . . .

— Szíp az idő, komám . . . de merül grűsz? — sandított a kalap alól a Templom-utca felvégre felé, ahol Tecák laktak.

— Enné, ’komám . . . ipp a Guzzi Vendel kockolodik most . . .

— Guzzi Vendel?! . . .

— Az-ai . . .

— Az anyja hét . . . nyujtott kezét Balázsnak, — monók, majd kivizsgálom a soromat . . .

Várgyá maán, Bendi gyere, belépünk féldecire Epstánjhoz, szóm van véled . . .

— Pályinkát, őreg zsidó! . . . Amikor visszaolvastott az apróból a yén pergamentarcu zsidó,

mellesleg sunyin megjegyezte: — Guzzi Vendel itt járt a komáival . . . — Osz! mi közöm hozzá?! . . . — mérgeledtél fel a legény, hogy látta a zsidó kárörvendését. — Na . . . na . . . tudom, amit tudok. . . Guzzi Vendel máma lány-nőzöbe megy Tuszok Tecáckhoz . . . — Micsoda? — ugrott fel mérgeesen a legény.

Epstein rögtön az ivó védtétebb mélyére húzódott s ott halcan morgomta magában: „Csak igyaktok, veszedjétek, Epstein majd gyűjti a pénzt . . .” S csörgette a zsebmedvet az aprópenét, amivel levegyebet adott vissza a jogosan viszázjárónál. „Gyere ember nekrajároskodik . . .” Röhögve nézte, hogy meg sem olvasták a pénzt, csak zsebenyomták s dühösen mentek az ajtó felé.

Már messziről látta Bendi, hogy Tecák kapujában ott legyeskedik Guzzi Vendel.

— Menj komám, majd odalépek percre Tecáého.

— Béküljétek mán . . . Nem való a civódás azoknak, akik szeretik egymást . . .

— Házsen . . . én nem haragszok . . . Tudod ez a Kása Vera az oka az egész kalamajkának . . . farsangba táncra vittem, mert mándt mögövit a szemivel, oszt ki-rántott az udvarra s a nyakamba csimpázkodott . . . azzal sem törődött, hogy az arra mögneszeli, én szabokoztam, de mire lefejtetem a kezét a nyakamról, ott állt Teca előttünk . . . Azóta nem áll előm . . . En meg nem könyörögök.

Elváltak. Bendi megpördölte a kis bázását, húzotta a kálap széles s nyirkogatta a fényes csizmát. Itt-ott a zsaluk mögül tüzes leány-szemek égtek felé. Ugy tett, mintha sóz nélkül akarna elmenni a kapu előtt, de aztán hirtelen meg-torpan.

— Aggyon a jó Isten szép husvétot.

A leány nyakig vörössödött, két szemé félenken rebbent az egyik legényről a másikra. Aztán halcan fogadta a köszöntést.

— Aggyon Isten kendnek is . . . — s mivel látta, hogy a legény nem mozdul, hozzátette: — Nem erre lakik Kása Vera ángyom . . .

— A fene hájja, merre lakik . . . — szaladt a legényből a düh. — Szóm van veled Teca . . . — szólt a leányhoz, de a kerítésnek támaszkodó legényre nézett. Az megértette a célzást.

— Jogom van itt állni . . . Bandi a legényről a leányra kapta a vaduló tekintetét.

— Joga van?! . . . Teca? . . .

— Hátha kendnek joga van menyecskezní, ó meg lánvozhát . . . — bukkolt elő a szó két gördülő könyvesekkel együtt a leányból.

— Hát akkor . . . megyek . . . — mozdulatot tett, de a leány elkapta a kezét.

— Hát egy szóra maradhatsz, Bendi . . . Vendel . . . estéred nézzen erre . . .

— Gyere, Guzzi Vendel . . . De nem a lábodon megy el . . . — lépett az ácsorgó vetélytárs felé Bandi.

— Nem-e?! . . .

— Nem! . . . Taligát hozz, amin hazatárok . . .

— Itt löszök, Vámos Bendi, ha Teca úgy akarja, — nézett a nyugra legény a piruló leányra. Bendi is várta a szót a leánytól.

— Ne gyűjjön, Vendel . . . én . . . Bandit . . .

— Hallod-e, — csillant fel Bendi tüzes szemé — még az ördögöt is elköltánám innen s úgy megszorította a leány kezét, hogy majd a vére sercent ki, de Teca állta, állta örömmel. Guzzi Vendel fenyegetőve csapta bé a kaput: — Tédv bolondá a vakapád . . . Csak vernének költöttem . . . Egyenest az Epstánj kocsmájának vágott s pályinkát kért egy litert . . .

— Gyűjjez kend . . . bejebb . . . — simulat a széles férfimellre a szöke leányfej, de mintha darázs csipte volna meg, úgy kapta el a fejét a nagy csokor virágtól. A leány megértette a leány mozdulát, letépte a sok virágot a melléről, amit a falu legszebb leányai tűztek oda s az árokba szórta.

— Bandi, — simulat most már a leszelidült leányfejre a fekete dolmányra . . . a legszebb virágot tettem el kendnek . . .

— Tudat, hogy elgyűvök? . . .

— A leányzsvit megérzi? . . .

— Es elhiszed-e, hogy csak téged túrlek? Kása Vera csak erőszakoskodott . . .

— Mindent elhiszek . . . De majd jobban ügyelek kendre . . . — csillogtatta a legény fekete szemében ibolyakék szemét.

Fent uszattak, a rózsaszín felhők, a kertek alól elővillant a mándulafa rózsaszín virág . . . Háragoztak, szent zsolozsmák hárfáztak az ünnepi csendben . . .

TÁBOR ISTVÁN

KIS VASÁRNAP

A TYUKANYÓ

A tyukanyó utrak indult Jáni utatót s tereket. Hangos szóval kínálgatja: Piros tojást vegyene!

Egyre mondja nagy kotyogva: Husvét van ma, — kotkodács! De fogy is ám nagy szaporán! A kifeszett sok tojás.

A sok díszes, piros tojás Várja, ki jön el érte? Öntözésért Lujz, Panni Kinek adja szerbe?

Itt is, ott is nagy sikoltás, Itt is, ott is fukfos! A tyukanyó vigan kotyog: Elfogyott a sok tojás!

MÓRA LÁSZLÓ.

Az aranypók

Volt régesrég egy óriási kerekű erdő Arny gombát meg nem látott a világ, mit amennyi alban termem. Nem is hívják másképben, mint Gombásérdőnek. A közelé falvakból, városokból, de talán még a világ végeiről is jártak ebbe az erdőbe gombát szedni. Ki puttonnyal, ki kosárral, ki meg zsákkal. Ugy meglepeték néha szegény erdőt a gombásérdő, hogy csak ugy nyögött belé.

Történt egyszer, hogy az egyik gombászadó erdő anyoka nekiment egy pókhalónak. Nem vette észre a két fa között kifeszített hálót s éppen az arcát, szemét, száját csiklandozta meg a haszontalan pókhalón.

— Anyóka tüstént letörölte arról a finom fonalsakat. Akkor lett azután csak a nagy csodálkozás. A tenyerére aranyos finom szálacsák tapadtak. Sok-sok finom szálacsaka. Olyan finom, mint a tündérek haja s olyan csillogó, mint a napugár. Ennek az esznek hamarosan csodájára jártak. Sokan szabaszták a gombászadést, körülvették a szegény

asszonyt s azon táncokoztak, tinédtek, hogyan kerülhetett oda az arany-pókhaló.

Mindenki nekifogott a keresésnek. Másnap már hárman is találtak arany-pókhalót. Ettől kezdve kezdett másként iszán nyogni a Gombás-érdő. Már meg-meg volt a nagy nyárgás. Több nem is a gombát kutatók által — puttonyos, kosaras emberek, hanem arany-pókhalókat keresgéltek a bokrokon, a fák cseréi között kifeeszelve.

Ékkoriban Mezőország egyik városában egy ember, aki híres a zsugoriságról. Magának szeretete volna tudni a világ minden kincsét a nem adott volna beöle még tulajdon édesapjának sem.

És a vén zsegori is híret vett a Gombás-érdő arany-pókhalónak. Nem csak kérésnek a egy szép napot kérebe vette a bogarvadászó hálóját, meg a messzelátó-csövét, belakotálta lakása minden ajtaját s ment egyenesen a nagy erdőig.

— Csak keressétek ti az arany-pókhalót, a gombát magában — magam meg elcsipem a nagy nyárgapókot, aki ezeket a remek szép hálókat kötögeti. Aztán ugyan üthetik a nyomát az aranyzálsaknak . . .

Járta az erdőt egy hétig, két hétig, Vizsgálatára nagyítóával a füvet, bokrot, fatörzset hónapokig kitérta-szalag, szőnyegre.

A századik nap hajnalán végre sikerült neki csakugyan megfogni az aranypókot. Eppen egy csillogó szép hálót fonogatott valamelyik barlangnak fekete szája elé.

Akkora volt az aranypók, mint a húrelvölgyem. Aranyfényre világított, mint a napugár, a hátán végtelenül kék csik tündökölt, mint az ég kékje egy üstán.

A vén kapzi percekig azt se tudta, mit csináljon örömeiben. Végül is előkötörasztá bádogszenelencéjét s gondosan beölelte a kincset erő arany-pókhoz. Aztán megölelte a nagyoktat kurtanyva sietett hazafelé.

Ahogy hazért, nem szólt senkinek, Az ablaka behuzta a zsalukát, ne hogy valaki a szobájába láthasson s a pókot kiengette a szelenceből. Engedte, hogy máskéálhasson, amerré neki jó esik.

Az aranypókcsaka nem haragudott, nem siránkozott. Amerre ment a szobában, ahol megpihent, mindent maga után hagyta, el-ciszorta a valóságos aranyfonalakat, szötte a szebbnél-szebb aranyhálótak.

— Ez ember róla a szemét késő estig. Boldog volt, örült, hogy micsoda temérék aránya, mérhetetlen kincse lesz neki pár nap alatt.

Mielőtt aludni tért, ágyat vetett a pókcsakának. Egy skatulyát kibélelt füvel, selymes vattával s nagy gondalal lefeketete az aranypókot. Hadd pihenjen, hadd aludjon a derek állatka, megérdemli.

A vén kapzi hamarosan elaludt. Azt álmodta, hogy ő a világ leggazdagabb embere. Aranyból van a háza, szekrénye, az ágya, meg a ruhái is . . .

S míg az ember üst álmodta, az aranypók nagy csendben kiszökött a vattás ágyacsakból, felmászott a gazdája ágyára s megkezdte munkáját. Szötte, fonta, eresztgette az aranyfonalakat, mintha csak órnagyfűzőt eresztgette volna le valami látközletre. Körülfonta az ember háját, megkötötte a kezét, betemetete aranyfonallal a fülét, szemét, száját, orrát, mindent.

Hajnalra úgy keresztült-kasul fonta a kapzi ember egész testét, hogy meg se tudott moccanni, léleketet se lehetett venni. Mikor éppen a legszebb hálót fonta, meghalt. Megfulladt az aranypók sűrű, néhez aranyhálójától.

Az aranypókot azóta se látja senki, de nem is kereste. A kapzi ember temérék kincsét, pénzét pedig szétosztotta Mezőország földusa, szegényei és árva között. Ha el nem fogyott az erdő anyja, szőnyegpétké, talán még ma is abból élne.

MÓRA LÁSZLÓ

A HIMES TOJÁS

Özvegy Virág Péterné háza körül nagytakarítás járta. Igaz, minden nagy ünnepe előtt meg szoktak mutatni a falnak öreg Zsuzsi néni a meszlőt, de ettől nem sokkal fehérebb szokott lenni a falusi ház. Most azonban nem a Zsuzsi néni derekát vizsgálgatja a meszlőnél, hanem a lányát, aki a napokban érkezett hazá Buda-pestről. Örült is öreg Zsuzsi néni, hogy végre haza jött a lánya a várhoz. Mert éppen jőkor jött haza. Tavasz szendül, kell a szorgos kéz a házban és Rózsás Pista is megnyugtat a folyton való kérdés-köszövel. Zsuzsi nének úgy tűnt, mintha a barkavirág is erre az örmére pattant volna ki az élő sövényben a kert alatt.

A tavasz harmatos hozsánáját lehetne a széles Zsuzsi néni, mint ha azt is benne érezte volna pihegni a szélben, hogy husvét után lakodalmi is lesz a házban...

Serdülő leány volt Veron, amikor összekötözte a batuját és elindult a nagy elszállással. Nem tudta, mi lesz vele. Nem tudta, merre fog kanyarodni a sorsa, de a káldé az otthoni szégyenszög és a gazdag képződe. De hitva valamit csábító titku varázs is, ami ellen kevés volt az édesanyja forrón hulló könnye, hogy otthon maradjon. Levelet ritkán írt az anyjának, de ha írt, mindig azt írta, hogy jó egészségrek örvend, jó helye van és rendes fizetést kap. Olykor még kevés pénzcsécsét is küldött haza, amit még a Mária-képnél is emondott a magára hagyott árva Zsuzsi néni. Mert jó lánya van bizony öneki. Vegye is általmába a kis Jézus áldott Szülőanyja, vigyázzon rá Pesten is...

Veronka jó leány is volt. Hűségesen dolgozott. Vidámkodott is munka közben; énekel és nyíjas volt mindenkinek, aktív csak becsület. Ugy gondolta, hogy az a helyén való dolga, ha szót fogad a szívének és vasárnap délután ki megy a Ligetbe a fűszeresegdedél, aki már régóta hívja...

És Veronka nem tehetett mást, Veronka nem volt bübös, csupán — leány volt és fiatal...

Amikor a klinikán fekdít, akkor is azt írta haza, hogy semmi különös nem történik az életében. Amikor a lelencben hagyta a gyereket, akkor pedig azért küldött haza pénzt, hogy az anyja még véletlenül se gyánassza meg, a roppant szegény titkot... Pedig akkor nem volt kereste — és azt a fiut is hívta kereste...

Most meszli Veronka a szülői házat. Felejten, dolgozni jött haza, mert kimondhatatlan belefájult az élet. Öreglényosan egykedvű a nézése, csak néha, nagy muszajból kényszeredik egy-egy gyenge mosoly az arcára, amikor az anyja szól hozzá.

Az anyja pedig újra és újra kérdőzgeti, Veronkának nehéz választani, de az édesanyja megnyugszik mégis, amikor Veronka újra és újra mondja, hogy most már itthon marad végleg és örökre...

Husvét szombatjára mintha újja születte volna öreg Virág Péterné apró házikója. Az őshajja Asszony önének is nagyon örült. Csupa virágok lélek volt. Azt is megemlégtette Veronkának, hogy rájást kelte lenne főzni, mert Rózsás Pista már tegnap megkizentte, hogy az ünnepeket is szándékozik jönni. Az öregasszony ennek is ujjongott, hogy

Pista az ő hajdon leányát főszágu vizet fogja megcsolni, de nem csak a leányát fogja hajtani, hanem a belátsitani a rózsavíz, hanem az ő lelket is, mert Isten tudja, tán kérdés is lehet belőle.

Veronka nem lelkesedett. Hagyta, hogy örvendő édesanyja vízet tegyen fel a tojásnak. Aztán nézte, hogy az ártatlan szívű, drága öreg anyja milyen földöntuli örömmel tegezte a vöröshagymafejekről a hártványait, amivel pirozra akarja festeni a tojást.

Veronka újra csak takarított tovább. Mindent szépre, ragyogóra, tisztára mosott és törölt. Még a sifonér tetejéről is leszedte a régi lomokat, amik azóta nem voltak megbolygatva, mikor ő egyszer felmászott oda babát keresni. Most is székre kellett állania, hogy felérje a tetejét. Legelőször egy cifra bögre akadt a kezébe, amibe egy faköpiros husvét tojás volt. Tenyerébe vette és a meszre emlékezve nézte, nézte a himes emléket, míg kibugygyantak a könnyei. A régi, kiszáradt belü,

fakó tojásra két egymásba fonódó szív volt karcolva és egy magányos szál karsu tulipán. Veronka könnyesepjei pont a tulipánra hullottak. Megrázódtól. Hegylen, völgyekben, életem, halálom, szerelmem és családóson át hullámszórt végig a lelke. Amikor először fogta a kezébe ezt a tojást, akkor is nagy lelki vihar sirdott belé, de az szentebb csodájú sirás volt, inkább üjjonás és öröm az élet éle, amit ez az emléktőzsé legzendőzött a szívébe. Gyermek volt még akkor, tiszta és ártatlan.

Sírt. Sirásában újra látta az anyját, amint ölébe veszi őt és áhítatosan magyarkoz a két szivűrel és az egy szál tulipánról. Mert a két szívet az édesanyja karcolta rá a tojásra egy husvétajjalon — még lánykorában, amikor szerelmes volt. Az egyik szív az édesanya fiatal szíve volt, a másik pedig az édesapájé. A tulipán őt, az előjövőt gyermeket hívta és álmodta, mert már akkor élt az anyja lelkében...

Egész este zokogott és nem

NEM SZABAD EGENDÜNK MAGYARSÁGUNKBÓL!...

Irta: SZEKERES LÁSZLÓ

Történelmi sorsdöntő idők rohannak felettünk. Nagyon komoly órákat élünk. Mindez a nagyhéten szakadt ránk, talán azért, hogy végre magába szálljon ez a nemzet. Az Isteni gondviselés útjai kifürkészhetetlenek.

Nincs más út számunkra, mint a rendületlen hit abban, hogy ez a nemzet ezer éven át küldetést töltött be a Kárpátok medencéjében és abban, hogyha megtalálta önmagát, akkor minden veszélyből kilábalhat. Sajnos, csak akkor tud összefogni ez a nemzet, ha Mohácsok és Múhi puszták érik. Ha pedig a veszély elmulott, akkor újra tépjük és marjuk egymást.

A magyar sors — öntudatos magyarnak lenni, vagy elpusztulni. Egy olyan nemzet számára, mint a magyar, mely sohasem tért ki évszázadoktól a történelmi követelményei elől, nincs sem megállás, sem pihenés, sem kényelmes páholy.

E lelki földrengésben és történelmi hullámvérzésben csak önmagunkban bízhatunk.

Senki se veszítse el tehát a fejét kiinn a falvakban, ne illojlon fel a rémhírtérjesztőknek, a konkolyhíntőknek, akik a nemzet egységét meg akarják bontani.

Szilárdan bízunk a hatóságokban, a nemzet vezetőkben, azok intézkedéseit ne sértsék, ne bosszantásnak vegyük, hanem olyanoknak, amely a köz javát szolgálják.

A korlátosok, az élelmezési megszorítások, amelyek épügy reánk szakadnak, mint Európa bármely más nemzetére, azért vannak és lesznek, nehogy, akinek pénze van az duskálkodhasson e nehéz időkben, ugyanakkor pedig szegénysorsu testvéreink éhen pusztuljanak.

Már nem a jogok folytonos hangoztatása legyen legfőbb feladatunk, hanem kötelességünk és azok pontos teljesítése ott, ahova a Gondviselés állított bennünket.

Tanuljunk meg gyakorlatban a sorsközségeket, ami azt jelenti, hogy fogjuk meg egymás kezét testvéreink és azzal az erős fogással, hogy beleállunk személytelenül a nemzet munkájába és nem kívánunk magunknak többet, mint amennyit az adott körülmények között az igazságosság és a nemzet megadhat.

De ugyanakkor azoknak is — akiknek a nemzetvezetés jutott feladat — szent kötelességük példával és cselekedettel előljárni a puritánus, úgy ahogy azt boldogult Telekai Pál tette.

És az idő nem a kritika, a vitatkozás, a kákan csomót keresés ideje, hanem a végzetesen komoly hazafias munkáé, amelyet egy mondatban így foglalunk össze: Mindenki tegye meg ott a kötelességét, ahol van, legjobb tudása szerint.

Színjón meg tehát ma az égnyek és önzések csatája, félre a minden magyarnak egymás ellen való harcával, mert a pártusáktól tépett nemzet erőltén és gyenge lesz.

Pedig nekünk ma erőseknak, fegyverzeteknek, ösztönzéseknek kell lennünk — valósággal acéfall legyen a nemzet lelke — mert csak az ilyen nemzetnek vannak barátaí és ezektől félnek ellenségei.

A nemzet nagysága — a nemzet egysége!

Nemzeti öntudat nélkül csak hordák élnének, de nemzetek nem! Ha nem tartunk össze, könnyen elsodor az ár, mert elpusztul az a nemzet, amely magyáit gyújt önmagának.

Szűb husvéti kívánságok nem is irhatunk, mint azt, hogy a magyarok értsék meg egymást, tartassák össze, mert nagy vihar dúl meg felettünk.

Telekai Pál mondotta, — akinél a haza földét talán senki sem szeretette jobban, mert hiszen magyar sorsa az övé is volt: „Nem szabad engedniünk a magyarságunkból! Ezt a magyarságot erősen és sérteletlenül fenn kell tartanunk. Számunkra nem új dolgot, hogy veszélyekkel vegyünk körülveve történelmünk során már sok válságot átélünk, de mindig megálltuk helyünkön.”

— Ez legyen most husvétii hitünk és fogadalmunk.

mondta meg az anyjának, hogy miért. Éjszaka is ráta a testét a lelki földrengés, a sirás. Nem hagyta aludni a lecséribé, az önék és a vidé. Ha nem olyan igazánvaló szerelmemmel és szenvedéssel hozta volna a világra a kislányát, akkor egybőre is gondolt. Talán itt hagyja a szegényet és a tiszta, őshajja anyjával együtt magát a jó Isten is és Máriát, — de anya volt, — ártatlan bünye és hideg árvaságbá korbólcsólt asszony, aki bünt után is bünye esett, mert idegen kezek közé, lelencre bízta a saját ártatlan vére gyermekét...

Röggel éppen az asztalon lévő piros tojásra fénylett az ablakon át beáradó napsgár. Veronkának most kellett volna szíveket és tulipánt karcolni a tojásra, de Veronka csak sóhajtott és nesztelen léptekkel a sifonérhez ment. Gondosan egy kifutóba helyezte az emléktőzst és batyuba kötötte a többi holmijával együtt. A reszkető lelki kicsi érgesszonyt halálós szeretettel és fájdalommal csókolta hosszan... Bucsuzott, sírt és káldé meg a kezem. Aztán elindult az állomás felé. Az Isten s a husvét szele repítette a kislányához, hogy egy forró anyai mélységű ájult ölessel örökre a szívére szeresse és kihozza a lelemből, mert az ő gyermeke, az ő vére, az ő lelke.

Kinn, a friss tavasz reggelben új zengésű erővel indult Pest felé, ahol a lelencház van. Ajánékött vitt a kislányának. A régi, megfakult színi, de annál becsesebb erőtől himes tojást, ami a falusi szülői ház örökségét és parancsát, a tisztaság jelképeket, — amit ő már eljásztott ugyan és neki már csak vadozó emlék, de éppen ezért nagyon, de nagyon fog a lányára vigyázni, hogy el ne vetekezzen, jaj, hogy el ne bukjon, hanem virágbaérésnek legszűb husvétreggelben szíveket és tulipánt karcoljon a hagyományjal festett himes tojásra és annak a legénynek adja, akit nemcsak szeret, de legjobban is ismer ezen a földön...

GALL FERENC.

Székhelyek a gáton

Mindegyen tudván tudjuk, — mi a magyarnak a legfőbb hiba; legfőbb bajának okozója: nem tudunk összefogni, eléggé egyet akarni... Sokat beszélünk az ösztönzésről, hirdetik a testvéri összefogatózást, ahány párt van ebben az országban — és az az ország, amely nem tud elgőgnél! — mind ezeket a szölamokat írja zászalára és az ösztönzést jelszavával bontja meg a magyar egységet. Hamarjában nem is kell más példára hivatkoznunk, mint a nyilasokra, akik a maguk házatáján, torzjelvényük árnyékában, sem tudnak egységet teremteni, de annál inkább iparkodnak szembeállítani egymással magyart a magyarral... Ilyen körülmények között vajában lehet üdítő és minden szívet megdobogató példát mutatnak hazatért székely véreink. Tegnap hazatért a vonal megpéztésére ajánlózást fel, ma meg — a marosvásárhelyi diákok — kérvénnyel fordultak a földművelésügyi miniszterhez, engedj meg, hogy ingyén is dolgozzunk hessanak a Dunának valamelyik szakaszán a töltések, gátak építésén, megerősítésén... Ime: ez az egység, amelyre a magyarnak szüksége van van, amelyből áldás fakad az országra és amelyet nekünk — ugylátszik — székely testvéreinktől kell megtanulnunk...

A honvéd büntetőbíráskodást kiterjesztették polgári személyek egyes bűncselekményeire

A Budapesti Közlöny közölte a m. kir. miniszteriumnak a m. kir. igazságügyminiszter rendelkezéssel kihirdetett rendeletét, amely 1941. április 12. napjával kezdődően a polgári büntetőbíráskodás alá tartozó egyének honvédbüntetőbíráskodás alá helyezti:

tiltott csapatgyűjtés, katonai bűntett vagy vétség elkövetésére való

bárárs vagy más részesség, hűtlenség bűntette és vétségének egyes esetei, hűtlenség följelentésének vagy megakadályozásának elmulasztása, fegyveres erő elleni bűntett, hadifogly megzökéséhez nyújtott segély és a fentebb felsorolt cselekmények után elkövetett szigorubban büntendő bűncselekmények miatt.

Ítélet a kézigránátos nyilasok bűnügyében

A büntetőtörvényszék 6. tanácsa Héthelyi Ferenc dr. elnökelével április 5-én délelőli 12 órakor hirdette ki az ítéletet *Kilma József* és 23 vádlótársra ügyében.

A törvényszék *Kilma Józsefet* államfelforgató bűntette, robbantószerkek tartása és szerkesztése, lopás és orvadalom bűntette, valamint tiltott határátjárás miatt tízevi fegyházra, tíz évét hivatal-, és politikai jogvesztésre ítélték.

Magyar Bertalan háromévi fegyház és tízevi hivatalvesztést kapott; *Csah Lajos* háromévi fegyházra, kétévi hivatalvesztésre, *Pajor Lajos* két és félévi fegyházra és tízevi hivatalvesztésre ítélték. *Magyari György* és *Grünwaldt János* két-kétévi fegyházra ítélték és tízevi hivatalvesztésre szóló mellékhatározást kaptak. *Ferenz Károly* büntetésére egyévi és kéthavi börtön, valamint öt évi hivatalvesztés lett. *Németh István* kétévi fegyházra, *Rádi Sándor* két és félévi fegyházra, valamint

tízévi hivatalvesztésre ítélték. *Rádi Mihály* kétévi fegyház és tízevi hivatalvesztést, *Haninek József* tízhavi börtönt és ötévi hivatalvesztést kapott.

Krall Ferenc büntetésére hathavi börtön, *Kádás Lajos* tízhavi fegyház, *Arcoely Lajos* négyhavi fegyház, *Éderli Imréc* kéthavi fegyház lett.

Lszaki László cipészegédet egyhónapi fegyházra, *Domoszlai Józsefet* ötnapos fegyházra, *Bence Imrét* egyhavi fegyházra, *Wessely Mihályt* kétévi fegyházra, *Kosta Lászlót* egyhavi fegyházra, *Lévai Istvánt* hathónapi börtönre, *Leblóti Józsefet* négyhónapi fegyházra, *Lukács Bélát* egyhavi fegyházra, *Laczó Jánost* hathónapi fegyházra, *Groser Sándort* hathónapi fegyházra és *Török Andrást* háromheti fegyházra ítélték.

Az ítélet rendelkező részének kihirdetése után az elnök a részletes indoklást ismertette. A vádlottak semmijét panaszt jelentettek be.

A kukorica vetőmagot ingyen, az egyéb vetőmagokat feláron vizsgálják meg

A földmivvelésügyi kormányzat két legújabb rendelete a *vetőmagvizsgáló-állomások ingyenes, illetéki kedvezményes igénybevétele*nek lehetővé teszi a gazdák számára lényegesen kiterjesztette.

Bár az ingyenes, illetéki kedvezményes vizsgálatok lehetőségei eddig is fennállottak, ezek a gazdák körében mégsem váltak annyira közzé, mertekbe, hogy azokat a kiváltképp nehéz helyzetben állók igénybe vehetik. Ezért a földmivvelésügyi miniszter elrendelte, hogy

a jövőben 15 holdon aluli kisgazdák minden esetben és mindenfajta vizsgálatnál feláron kedvezményt vehessenek igénybe.

A vetőmagvizsgáló-állomások (Budapest: II. Kisorok-utca 1./b.; Kassa: Prohászka O. utca 1.; Kolozsvár: Monostori-ut 3.) tehát a jövőben minden olyan mintát, amelyet beküldöje kiszavadváltára hivatkozva a vizsgálati díj felének egyidejű lefizetése mellett (a vizsgálati díjakról az állomások adnak bővebb felvilágosítást) beküldi, feláron megvizsgálják és fenn tartják maguknak azt a jogot, hogy a beküldő kisgazda voltát megfelelő módon ellenőrizzék.

Egy másik fontos magvizsgálati kedvezmény, amelyre minden gazda figyelmét nyomtatékosan felhívjuk a kukorica vetőmag dímentes csirázó-kezelési vizsgálati gazdák részére. Az idej, egyenetlenül beérett kukorica vetőmag ugyanis a gazdák számára nem egyszer kétféle módon megfontolható tartózkodást, ezért tehát ajánlatos minden kukorica vetőmagot elvétel előtt csirázó-kezelésre megvizsgáltatni. Hogy ez a gazdák részére semmi meglepetéssel ne járjon, a földmivvelésügyi miniszter elrendelte, hogy

a gazdák által „gazdaviszsgálat”

megjelöléssel idén tavasszal beküldött kukorica vetőmagot a vetőmagvizsgáló-állomások dímentesen és soronkívül vizsgálják meg.

Mezőgazdasági magvak arankára való vizsgálatát, magvak, növények meghatározását, fűgungkeverékek összeállítását a vetőmagvizsgáló-állomások gazdák részére azután is ingyen végzik, valamint ingyen adnak felvilágosítást is a vetőmagokkal kapcsolatos minden kérdésben.

ULLEIN-REVICZKY ANTAL ÚJ MEGBIZTATÁSA

Bárdosy László miniszterelnök a magyar sajtónak egy belpolitikai, mint külpolitikai egységese irányításával *Ullein-Reviczky* Antal rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bízta meg. A miniszterelnök sáljósztálya ezentul, mint a miniszterelnökség III. ügyosztálya vezetője *Thuróczy László* miniszteri osztályfőnök vezetésével változtatást ellátja az eddig is hatáskörébe tartozó sajtóközvetítési és adminisztratív teendőket.

„Mátyás” - zúzó

legmodernebb egytamos 515.- szártépi- és szitálósz gépek.

Üzem közben cserélhető szitálók és metszőkések. Alacsony fordulatszám.

EGYÉB GYÁRTMÁNYAINK:

Tehertárolókocsik, autórakozókocsik és gumiteretű „Zelenki” lovasokocsik, lakocsik, üntözőkocsik, kúpbörgők, csapagys „Julian” acéltörökek, tengelyek, nyílász, horgesztelt szerkezetek, hidraulikus pressók, bálaszítók, bálamékek, ürtézfertőtlenítők, légtisztítók, felszívók.

Gróf Zelenki Róbert GÉPGYÁR Ltd.
Pozsztenterzsebet, Mikszáth-u. 18. Telefon: 147-212, 347-566.

Magasabb árakon vásárolhat gabonát a Futura

A rendkívüli helyzetbe való tekintettel a kormány hozzájárult ahhoz, hogy az eddigi rendeletekben foglaltaknál

magasabb árakon vásárolhasson a Futura tr. búzát, rozst, ketszerest és zabot, illetve tengetit.

Ennek alapján a Futura meghatározott feltételek mellett *Állami árkiegészítést ad a termelőknek.* Az árkiegészítés összege a buza, rozs és zab métermázsája után 2.50 pengő, a tengetri után 2.30 pengő.

Az árkiegészítést csak azok után a tételek után fizetik, amelyeket a gazda legkésőbb 1941. április 30-ig hár.

Árkiegészítés fizethető nemcsak az 50 kat. holdon aluli gazdaságokból származó termények után, hanem az 50 kat. holdon feletti gazdaságoktól igénybevevő és április 30-ig feladásra kerülő termények után is. Az árkiegészítést elsősorban az igénybevetők de nem szállított termények

A HÓDMÉZŐVÁSÁRHELYI M. KIR. MEZŐGAZDASÁGI SZAKISKOLA

folyó évi szeptember hó elsején kétéves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja gazdák és bérlok fiainak tanítása, valamint uradalmaik részére állítsék képzésére. Ezenkívül az iskola számára előzetes *külföldi nyelvi* tanterv szerűre is képesít. Egy évre fizetendő díjak összege **200 pengő**, melyből a növendék az iskola tanulmányi költségeinek ellátását is kap. Az összeg több részletben is fizethető. *Sokgyermekes családok számára és szegényes családok gyermekei feladásra is igen kedvezményes lehet kaphatnak.* Felvételt 17. életévüket betöltött, legfeljebb 4 elemi osztályt végzett ifjak. Személyes, vagy írásbeli megkeresésre, bárkinck szívesen nyújt felvilágosítást az

Iskola Igazgatósa.

gyors és zavartalan átadásra és az ennek során felmerülő költségek megtérítésére érdekében kerül kifejtésére.

Milyen cipők vásárolhatók utalvány nélkül

A közelítési miniszter rendeletét adott ki, amelyben felsorolja azokat a borpály lábbel-fajtákat, amelyeket a zár alól feloldának. Ezek a következők:

1. Férfi félcipő (30. számtól) lakbőr, vászon, műselyem, selyem, bársony, brokát felsőrészrel.
2. Férfi szandál, saru és vikendcipő (38. számtól) a box, loszevr, cskósevrő, látkőr, sevrő, sevrert felsőrészrel készülték kivételével.
3. Női regatta, sport és török félcipő (35. számtól) vászon, műselyem, selyem, bársony, brokát felsőrészrel.
4. Női zárt és pánós, kivágott és köröm félcipő (35. számtól) vászon, műselyem, selyem, bársony, brokát, valamint kecske és juhőr felsőrészrel, a sevrő, sevrert, velour és nubuk felsőrészrel készülték kivételével.
5. Női estélyi cipő, szandál, szandalett és saru (35. számtól) a box görvélyi csereszli szíross és durabél bőr, valamint halina, posztó, melton, nemez, dűftün, teveszőr felsőrészrel készülték kivételével.
6. Gyermek, fiú és lányka magas-szárú cipő 23-34. számig, vászon, műselyem, selyem, bársony, brokát felsőrészrel.
7. Gyermek, fiú és lányka félcipő 23-34. számig, vászon, műselyem, selyem, bársony, brokát felsőrészrel, valamint kecske és juhőr felsőrészrel, a sevrő, sevrert, velour és nubuk felsőrészrel készülték kivételével.
8. Gyermek fiú és lányka szandál, szandalett és saru (23-38. számig) bármilyen felsőrészrel.
9. Mindeztől a papucs, boszork, túzi bármilyen felsőrészrel.
10. Hárlicipő nubuk és velour borjúmarha- és lovbőr, valamint lepkőr és disznóbőr, továbbá kecske- és juhőr felsőrészrel, a sevrő és sevrert felsőrészrel.

részrel készülték kivételével.

11. Hárlicipő: textillfelsőrészrel.

Minden iparos és kereskedő, aki cipők forgalmazásával foglalkozik, köteles üzletében feltűnően helyen a zár alól felbontott cipőfajták jegyzékét ki függesztetni.

Az állatforgalmi szavatosság

A szavatossági hiba és egyéb szavatossági hiány miatt támasztható követelések a szavatossági idő elteltétől számított 15 nap alatt elvethetnek. Ezt az időt írásban hosszabbíthatjuk vagy rövidíthetjük. A hiány megállapítása végett kért elegendő bizonyítási eljárás is felszabakítja az elvételést.

Az állatszavatossági főbűbák:

A m. kir. miniszterium az állatforgalmi szavatosságról szóló 1923. évi X. tc. és 1934-1923. M. E. számú rendeletekben az állatok szavatossági főbűbait és a rájuk vonatkozó védelmi időszakokat a következőképpen állapította meg:

A) Lovak, szamarak és őszvérek:

1. fulladozás (száraz keheesség), beleértve a hörgősséget, tizenegynapi védelmi idővel;
2. Butacsira, 14 napi védelmi idővel;
3. Havivakags (belső szemgyulladás), 30 napi védelmi idővel;
4. Takonykór, 14 napi védelmi idővel.

B. Szarvasmarhák és bivalyok:

1. Gümőkór, amennyiben kóros jelekben nyilvánul, 30 napi védelmi idővel;
2. Álgumőkóros bélygulladás, 30 napi védelmi idővel.

C) Juhok és kecskék:

1. Juhhimlő, 8 napi védelmi idővel;
2. Rühösség (csak juhoknál) a gnyapjuval fedett test részekben, 14 napi védelmi idővel;
3. Métélykór vagy tüdőfőrgesség, amennyiben táplálkozás zavarában nyilvánul, 30 napi védelmi idővel.

D) Sertések:

1. Sertésorhánca, 3 napi védelmi idővel;
2. Sertéspesztis, 5 napi védelmi idővel;
3. Borsókákór, 30 napi védelmi idővel.

Megpróbáltatásos idők

Járnak felteint és bár aligha vagyunk meglátva a nehezén, mégis hátat kell adnunk a Gondviselésnek, amiért Európa népei sorában szinte valamennyire későbbben került reánk a sor, hogy részt vállaljunk a kor- és sorsfordulások időkkel járó áldozatokból. Ha viszont tekintünk az ezeréves multba, büszkével állapíthatjuk meg, hogy a magyar sohasem torpant meg olyankor, amikor arról volt szó, hogy meg kell halni a hazáért — sokszor nem is magyar, hanem európai érdekek védelmében. Meghalni mindig tudott a hazáért a magyar; kemény harcokat vívni, életruhát küzdeni a márt és a ködös holtapért — ez ősi magyar virtus. De az ősi virtus minden értékét, a dicső évszázadok sokmillió magyar hősi halottja véremlésének minden érdemét lerontotta, veszélyeztetette és sokszor csökkentette az, hogy hiszen a földön nem tanult meg a magyar! Hősi élet! — ez az, amit a mai idők mindazon nemzetek számára előírnak, amelyek jövőjüket biztosítani akarják. Ennek a hősi életnek a formái: egység, összetartás, felelősségteljes, lemondás. Bizalom az elhivatott vezetőkben, szeretet a hazá iránt és mélységes hit a nemzet jövőjében, amelyet fokozott kötelességteljesítéssel munkálnia kell mindenkinek ott, ahová sorsa állította... Ezzel a hősi élettel építhetjük csak fel az új Európa új Magyarországáért!...

— b. k. —

Légvédelmi készség

A honvédelmi miniszter azonnali hatállyal az ország egész területére elrendelte a honi légvédelmi készséget.

A közvilágítás elsötétítését a honvédelmi miniszter által már kiadott rendelet alapján kell végrehajtani.

Az épületek, lakások, üzletek és egyéb helyiségek szabadba szűrődő fűnyelét el kell sötétíteni. Géperejük, állati és emberi erővel vagy járművek a sötétítés beállított csak az előírt fénycsökkentő berendezésekköz közeledekhetnek.

A hatóságí légalatom végrehajtószervezet tagjai az illetékes légtalmai parancsnok rendelkezései szerint vonuljanak be a kijelölt készségi helyeikre.

A lakóházak (házesportok) őrségparancsnokai és helyettesei ellenőrzéik a szükségesőhelyek és padlásterék állapotát, az őrség felszerelését, valamint az épület és a berendezések eloirásos előtétetését.

Végül a honvédelmi miniszter felhívja az ország lakosságát a fegyelmezett magatartásra: és arra, hogy a hatóságí utasításokat mindenki a legzigorubbantartsa be, ugy a köz, mint a saját érdekébbant.

A feltámadási körmeneteket csak a templomon belül tartják meg. A budapesti általános érsek helytartóság közlése szerint a jelenlegi helyzetre való tekintettel a főszeres templomaiban a nagyzenabot délutáni feltámadási körmeneteket olyan időpontban kell megtartani, hogy az még megelőzje a hivatalos előlétes kezdőidőit. A körmeneteket csak a templomon belül lehet megtartani.

A víztési rendbe való felvétel iránt kényvények elfogadásának korlátozása. A kormányzó, mint a vitézk főkapitánya, március 26-án kelt legfeljebb elhatározásával elrendelte, hogy a víztési rendbe való felvétel iránti kényvények az elmúlt világháborubbant szerzett érdemekért a tízezi állományuktól 1941 április 13-ika után, a legényegiekől pedig 1941 december 31-ike után csak abban az esetben fogadhatók el, ha a kényvényző a víztési rend alapításának idejétől megszállt területen lakott és csak a felszabadulás után vált újra magyar honossá. Az elmúlt husz év alatt ugyanis minden mód megvolt a kényvények benyújtására.

Jogerős lett a Wirth Károly és társai büntetésében hozott ítélet. A bíróság ítélték Szűcs-tanácsa július 4-én előlétt hirdette ki a kuria ítéletét Wirth Károly volt nyilas képviselő és vádlottársai büntetésében. Eszerint a vádlottakat felszabási alkopeség és hatóságí közeg általi gyilkosság és vádlottársai irányuló büntetés, valamint az állam és társadalom törvényeire rendjének érvényes felforgatására irányuló büntetés mondták ki büntetésre a bíróság és Wirth Károly 15 évi, Gál Jenő 13 évi, Bonyrák Imrét és Szűcs Györgyöt 11-11 évi, Almásy Gyula, Tóth László, Város Miklóst, Fogolyvá Andrást, Tóth Ernőt, Molnár Richárdot és Fodor Lajost egyenként 4-4 évi fegyházra ítélték.

Hármasfokú születtek Hársfalván. Lizanec Mihály hársfalvi gyárunknak felesége hármashikroknak adott életet. A Lizanec-házas pár azzal a kérelel fordult Kozma Miklós kórházi kormányzó bizottság, vállalja az újszülöttek nevelését. Kozma Miklós elcsigert a kéreleket és elfogadta a keresztapaszógot.

Uj Istók
Központi
Készlet
Készlet
Készlet

Szigoruan megbüntéik az elsőléti renddel ellen vétőket. A légtámadások veszélyére való tekintettel indulévköven a honvédelmi miniszter az ország egész területére elrendelte a légvédelmi készséget és a teljes elsötétítést. Mindezeket, akik a rendelkezés nem alkalmazkodnak, súlyosan megbüntéik.

Ahol nem végeztek el a gyümölcsfa védelmet, ott kényvezékelést rendeltek el. A helyközösek földművelői szőlő törvény alapján a gyümölcsfa-velémi munkákat március vége előtt kellett befejezni. Ez a teamelett a földművelésügyi miniszter meghosszabbította. A legközebbi időben belül el nem végzett védelmi munkákat most a miniszter rendelkezés, kényvezékelés alapján végzik el, a kötségeket a helyközösek elvégzik és azokat hatóságí után hajtják be a mulasztó gyümölcsök tulajdonosain.

Forgalmi korlátozások. A MÁV igazgatósága az április 8-ra virradó éjjelen életheleptette a nyári időszámítást, egyidejűleg, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel nagy mértékben korlátozta a forgalmat. Elutasas előtt tehát mindenki érdeköljéik az állomásos vonatok indulása és a csatlakozási lehetőségek felől.

Siketnémetk felvétele. A siketnémetk hoveségei államlag szervezett intézete Egerben a szeptemberben kezdődő tanévre több új 6-10 éves gyermekek vesz fel, akik siketnémetk és az ott folyó németazon kívüli más (estély vagy szellemi) foglalkozásban nem szenved. A felvétel iránti kényvények május 15-ig küldendők be. Tájékozattatás és felvétel nyomtatványokat kérséggel küld az intézet igazgatóságára: Eger, Szécsényi Lajos-utca 6.

Arad a Kisküüllő. A Kisküüllő veszedelmes megáradt, annyira, hogy Dicsőszentmárton alacsonyabbban fekvő részei el is éntötte. A védekező munkák megindultak.

Dánia megválasztása érfordulója. Április 8-án volt az érfordulója annak, hogy a német védege megszállta Dániát. A dán kormány ebből az alkalomból kilátványt böcsösköt ki, amelyben megállapítja, hogy a megszállás alatt az ország politikai és gazdasági helyzetét kedvezőbben alakult, mint azt remléni lehetett.

Minden hangszert
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves
Reményi Mihály
hangszertelepen. Budapest, VI. 15, Király-utca 58-60.
Ké. 51. sz. dímentes árjegyzékem!

LAPZÁRTAKOR
vesszük a hirt, hogy Belgrád elcsétt, a német csapatok bevonultak a városba. A német előnyomulás Jugoziáviát négy részre szakította; órák kérdése a német és olasz haderő albán földön való találkozás.

A Kuria május 2-ára tűzte ki Kovacs Emil ügyének tárgyalását. A budapesti bíróelőbíróválasztás ötös tanácsa. Mint emlekeztes, január 23-án hirdettet ítéletet abban a nagyzasban büntetésben, amelynek Kovacs Emil nyilas országgyűlési képviselő 24 társai voltak a korábbi ártámaszok egy más ügyből kifolyólag kérték bíróimel suttotta Kovacs Emil. Ez az ítéletet azonban nem tudák végrehajtani, mert az ítélet kiárháttára után Kovacs ismeretlen helyre szökött. Kovacs és 24 vádlottársai büntetésének ítélet azóta felmentésük Kúriája. A legelsőbb bíróság május 2-ára tűzte ki a seonmisiégt panaszok tárgyalását.

A székyai az után nekimegy valakinek, mire az ráford: — Ostoba íráter! Érezze magát pofonítottként! — Ha ennyi az egész... — feleli erre a székyai vállaltovnya — érezze magát visszalítottként. * Két ember veszekedik: — Hallgasson kérem, mert ojjat mondok, amit még senki sem mondott magának... — Nos? — Maga, maga becsületes ember!

Két új tengerjáró hajó a Dunán. Április 3-án a Ganz-hajógyárban vízrebocsátották a hatodik magyar Dunatengerjáró hajót a „Kolozsvárt” és ennek testvérhajója, a közelmultban vízrebocsátott „Ungvárt” ezután rövid bemutató utat tett. A vízrebocsátásról és a próbatúron nagybanban jelentek meg a különböző miniszteriumok, hatóságok és az érdekelte vállalatok képviselői, akiket Sacziotay György Tibor dt, a Ganzgyár elnöke és a gyár vezetősége fogadott. A gyár udvarán felállított díszemlelyeken Wulff Olaf újszülötte a megjelenteket. Mindenkinek kezyeletes szavakkal emlekezett meg Felékai Bal gróf miniszterelnök váratlan elhunytáról. Bejelentette, hogy a vízrebocsátás ünnepei része emegrad.

A kocsáros haladás szerencsés. Farkas Ferenc szülői földmérés a kocsáros kocsájában borogott. Hazatérve belezuhant egy két méter mély gödörbe, a kocsát segge és a helyszínen meglátt.

HIREK

HUSVETI IMÁDSÁG

Ugy akvarta a jó Isten, Tánadjon fel újra minden, Legyen zöld a rét, az erdő, Amikor a husvét eljő. Eljedjen a termő határ, Dalolgasson a kis madár, Azt dalolja völgyön, hegyen: Minden magyar boldog legyen!

Amikor a husvét eljő, A mi imánk bizó, eső: Akard Isten, tedd meg Isten, Tánadjon fel újra minden! Tánadjon fel egy szép ország, Szécsagotat Magyarországra S régi hírbén, ősi földön. Eljen büszkén mindörökkön!

MÓRA LÁSZLÓ

Elfizetőnek, olvasóinak, minden magyarul érő testvérnek kellemes husvétí ünnepet kíván a Vasárnapi szerkesztősége és kiadóhivatala.

Bevezették a nyári időszámítást. A kormány a nyári időszámítást hétfőn, azaz április 7-én éjjel 23 órától kezdődően életheleptette. Az említtet rendelet értelmében hétfőn, azaz április 7-én éjjel 23 órakor az órákat 60 perccel, azaz egy órával előbbre kellett igazítani. A kormány felhívta az összes hatóságokat, közléleteket, intézményeket és a nagyközönséget, hogy minden további írásbeli rendelkezés bevárása nélkül, hétfőn éjjel 23 órakor órákat 24 órára igazítsák be. A vonatkozó rendeletet a Budapesti Közlöny április 8-iki száma közölte.

A MŐSZERZŐM KÉSZLET. DÁNIAKOR GYŐZŐSÉRE
Uj Istók
Központi
Készlet
Készlet
Készlet

MINDEN UJ ELFIZETŐ
A
VASÁRNAP
láborát erősíti.

